LIETUVA

Nr. 21 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 27 Gegužio (May) 1898 m. — Metas VI

ENTEREDAT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Priating and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikrasztis

"LIETUVA"

Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Kasztuoja ant metų:
AMERIKOJE..... $2.00
Į UŽMARE..... $3.00

"Lietuvos" spaustuvė spausdina visokes Knigas, Konstitucijas ir wisokius kitus drukus lietuwiszkai, lėnkiszkai ir angliszkai. Darba atlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsiraszant "Lietuvą" ir prisiunčiant pinigus už ją, kaip ir su wisais kitais reikalais, wisada reik uždeti szitoki adresą:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

—o—

Karė Amerikos su Iszpanija.

Ant karės lauko iki sziol didesnių muszių niekur ne atsitiko. Karė matomai trauksis ilgai ir ne greitai pasibaigs. Laiwynė Amerikos Kubos wandenyse rods daug twirtesni už iszpaniszką, bet kad Kubos krantai ilgi, traukiasi ant kelių szimtų mylių ir apart Kubos, reika jaj daboti ir Suwienytų Wieszpatyszczių krantus, ji ne įstengė užstoti kelio atplaukusiai szwiežiai ant Kubos iszpaniszkai laiwynei po wadowyste admiralo Cervera. Iszpaniszkos laiwynės wirszinįkas mokėjo teip supainioti kelią, kad amerikoniszka laiwynė niekaip negalėjo žinoti, kur yra iszpaniszki laiwai; wieton jų jieszkoti, abidwi amerikoniszkos laiwynės, lygiai Sampsono, kaip ir Schleyo dalis, pasitraukė nuo Kubos ir susirinko Floridos pakrantėse. Isz to pasinaudojo iszpaniszkos laiwynės wirszinįkas ir niekeno ant kelio ne stabdomas, atplaukė į portą Santiago de Cuba, kur atgabeno daugiaus iszpaniszkos kariaunos ir amuniciją. Amerikos laiwynės wirszinįkai apie tai dažinojo, kada iszpaniszka laiwynė buwo jau porte. Stowinti czia du amerikoniszki kariszki laiwai, pamatę iszpaniszką laiwynę, umai pasitraukė. Dabar laikraszcziai pranesza, kad admiralas Cervera iszplaukė jau isz Santiago de Kuba, bet nežinia, kur jis plaukia. Tankiai meluojanti, ant sugriebimo daugiaus pirkėjų, tuli amerikoniszki laikraszcziai buwo paleidę paskalą apie didelį muszį terp amerikoniszkos ir iszpaniszkos laiwynės, kuriame buk 12 iszpaniszkų laiwų, taigi net daugiaus negu jų prie Kubos yra, tapo paskandyti. Tai žiniai net Amerikoj ne daug buwo tikinczių ir isz tikro ji pasirodė melaginga: nurodytoj tų laikraszczių wietoj prie Hayti pakranczių nė jokio muszio ne buwo, todėl ir paskandyti iszpaniszkus laiwus ne buwo progos.

Admiralas Dewey prie Filipinų salų teiposgi nieko naujo ne nuweikė; ant užėmimo miesto Manilles jis ne turi tiek pajiegų, kad miestą galėtų paimti, nors isz jo ir pasitrauktų iszpanijonys, tuom tarpu iszsiuntimas žemės kariaunos traukiasi labai isz palengwo. Wisa Amerikos laimė, kad Iszpanija labai silpna, ne galėjo po sunaikinimui senų netikusių jau laiwų siųsti prie Filipinų nieko daugiaus. Jeigu tą butų galėjusi padaryti, stowinti prie Filipinų Deweyo laiwynė butų atsiradusi dideliame pawojuje. Geriaus apie kariszkus reikalus iszmanantis europeiszki laikraszcziai nurodo czielas eiles papildytų amerikoniszkų kariaunos wirszinįkų klaidų. Jeigu tos klaidos iki sziol ne atsiliepė ant karės, tai tikt todėl, kad Iszpanija per silpna, idant galėtu pridirancziai pasinaudoti. Ir Amerikos laikraszcziai wienok pradeda jau rugoti ant karės wedimo. Už tai kariaunos wirszinįkai dabar jau laikraszcziams ne suteikia daugiaus žinių apie sawo mierius. Isz San Francisco iszsiuntė dabar jau dalį kariaunos ant Filipinų. Iszpanija ant Didžiojo oceano turi teiposgi kelis karisz kus laiwus. Gal but, kad ji bandys užstoti kelią amerikonų laiwams plaukiantiems ant Filipinų. Iszpanijonys teiposgi buwo siuntę daugiaus kariaunos ant Filipinų, laiwai buwo jau iszplaukę, bet juos, nežinia kodėl, isz Raudonųjų jurių sugrąžino atgal. Į Manillės portą atplaukė kariszki laiwai Europos wieszpatyszczių ir Japonijos.

Iszpanijoj pasitraukė nuo wietų keli ministeriai, bet wirszinįku pasiliko tas pats Sagasta, persimainė tikt laiwynes, karės ministeris ir ministeris užrubežinių dalykų. Ant pirmo sawo susirinkimo naują Iszpanijos ministerija nutarė su wisa energija westi karę toliaus, ne iszsižadėti Kubos, nė kitų sawo waldybų ir ginti jas kiek tik pajiegos daleidžia. Iszpanija gawo nuo Prancuzų pasiskolinti 100000 000 pesetų ant karės reikalų. Dabartinis iszpaniszkų ministerių pirmsėdis, Sagasta, buwo pasiulęs wietą užrubežinių dalykų ministerio Iszpanijos pasiuntiniui Prancuzijoj, Leonui y Castillo; tas wienok atsisakė tą urėdą priimti, kadangi jis galėsęs daugiaus sawo tėwynei naudos atgabenti budamas Prancuzijoj pasiuntiniu, negu apėmęs wietą užrubežinių dalykų ministerio. Leon y Castillo pasitiki, kad jam pasiseks patraukti Prancuziją, o per ją ir Maskoliją prie susiriszimo su Iszpanija, kurios tąsyk, žinoma, turėtų gelbėti susiriszusią su joms Iszpaniją. Tarybos terp wieszpatyszczių dabar yra wedamos. Maskoliszkas užrubežinių dalykų ministerio laikrasztis, "Le Nord", to teiposgi neužgina, jis sako, kad jeigu Amerika padarytų susiriszimą su Anglija, tas butų palaikytas kitų wieszpatyszczių už prowokaciją ir karė turėtų užgimti wisur. Amerikoniszkos laiwynės wirszinįkas nupjowė telegrafo dratus jungianczius salą Kubą su Iszpanija ir su kitais Europos krasztais. Kadangi telegrafas tasai nėra sawaszczia Iszpanijos, tikt terptautiszka, Prancuzijos randas pakėlė protestą priesz tokį Amerikos laiwynės wirszinįko pasielgimą ir laiko tą už sulaužymą terptautiszkų tiesų.

Nesutikimai Anglijos su Prancuzija.

Kaip laikraszcziai pranesza, užgimė dideli nesutikimai terp Anglijos ir Prancuzijos. Terp tiedwiejų wieszpatyszczių mat buwo seniaus padaryta sutartis kaslink pasidalinimo tulų krasztų widurinės Afrikos, bet dabar Prancuzija tą sutartį sulaužė ir su sawo kariauna užėmė tulus krasztus, kurie, pagal pirmiaus padarytą sutartį, pripuolė Anglijai. Ant pretesto paskutinės, prancuziszki laikraszcziai nurodė, kad Anglija priguli prie tų wieszpatyszczių, kurios paprastai tikt tolaik padarytas su kitoms wieszpatystėms sutartis užlaiko, kol jų sulaužyti ne gal; už pasitraukimą isz pripažiatų Angl jai krasztų widurinės Afrikos, prancuzai reikalauja, kad Anglija pirma su wisu pasitrauktų isz Egipto, laikyti kurį teiposgi ne turi tiesos. Tarybos kaslink waldybų Afrikoj terp Anglijos ir Prancuzijos dar newa wedasi, bet nieks netiki, kad jos galėtu iszduoti laukiamus waisius. Dabar laikraszcziai wėl pranesza, buk Anglija atsiuntė Prancuzijai ultimatum (galutiną įsakymą) i mėnesį laiko pasitraukti isz tų widurinės Afrikos krasztų, kuriuos nori užimti Anglija. Nėra abejonės, kad to prisakymo Prancuzija ne paklausys ir jeigu tikt Anglija ne atims jo atgal (tą ji paprastai daryti, jeigu jos prisakymo isz syk kas ne nusigando), karė terp tų wieszpatyszczių turės užgimti. To ne gana, Anglijos kolionijų ministeris, Chamberlain, wienoje isz sawo kalbų užgawo ir Maskolijos garbę ir tuom dar labiaus pakėlė ir dabar jau ne mažą Maskolijoj nekentimą anglijonų. Kaipo atsakymą ant Chamberlaino kalbos, Maskolija traukia dabar žemės kariauną prie Afganistano rubežių, nuo kur į Indijas jau nėra nė 500 wiorstų. Gabena ji kareiwius į rytinę Siberiją ir į neseniai nuo Chinų užimtus portus; ant perwežimo kareiwių pasamdė net prancuziszkus garlaiwius. Iki sziol iszgabeno jau su wirszum 60000 kareiwių, daug kanuolių ir amunicijos. Anglija mato, kad nė Prancuzija, nė Maskolija ne norijai nusilenkti, todėl wisur jieszko draugų ir pritarėjų. Angliszki laikraszcziai garsina, buk Anglijai pasisekė padaryti susiriszimą su Amerika ir su Japonija. Ar isz tikro wienok teip yra, galima paabejoti, kadangi, rodosi, nė Amerikai, nė Japonijai nėra reikalo už Anglią kariauti; kaslink gi Japonijos, ji rods ne geidžia susidrutinimo Maskolijos, bet ji ne geidžia ir susidrutinimo ant Didžiojo oceano Amerikos, kuri dabar jau rengiasi užimti Havai salas ir Filipinus. Jeigu Anglijai pasisektų patraukti Japoniją, tas wien rodytų, kad Maskolija ne mato reikalo patraukti į sawo pusę tą wieszpatystę. Japoniszko rando laikrasztis, "Mainici Simbun", ne seniai dar garsino, kad Japonija priwalo szalintiesi nuo susiriszimo su Anglija, kadangi jis reikalingas wien Anglijai, Japoniją gi įtrauktų į karę už swetimus reikalus. Jeigu isz tikro sykį užgimtų karė ant Didziojo oceano, tai nė susiriszusios į kruwą Anglija, Japonija ir Amerika ne daug czia Maskolijai gal pikto padaryti, kadangi ant apgynimo sawo rytinių rubežių Maskolija turi užtektinai kariaunos; užtai angliszkos waldybos Indijose atsirastų dideliame pawojuje,

Wokietija ir Maskolija.

Wokietijoj wisos partijos karsztai darbuojasi su agitacijoms, kiekwiena partija jau dabar siulo sawo kandidatus ant parlamento pasiuntinių, mėto pažadėjimus, kurių, žinoma, iszrinkti pasiuntiniai ne iszpildys. Darbuojasi ir Lietuwiszka Skyrimo Draugystė. Ateinantį mėnesį atsibus rinkimai. Socijalistai pastatė sawo kandidatus net su wirszum 300 apskriczių. Nieks ne abejoja, kad jų iszrinks daug daugiaus negu buwo dabartiniame parlamente. Argi mes ne sulauksime per szituos rinkimus lietuwiszko pasiuntinio? Kandidatų rods turime net kelis, tikt kiek isz tų kandidatų taps iszrinktais?

Ant wokiszko cieroriaus dwaro iszkilmingai apwaikszcziojo warduwes caro. Gerdamas wyną ant garbės caro, ciecorius Wilhelmas iszsitarė, kad Wokietija ne pasaukaus caro prilankumo, ne apkeis jo ant prilankumo Anglijos. Wilhelmas paskui atsilankė pas maskoliszką pasiuntinį. Tokiu demonstratywiszku parodymu sawo prilankumo Maskolijai, Wokietijos ciecorius mat nori parodyti carui, kad stengimaisi Anglijos patraukti ir Wokietiją į sawo pusę priesz Maskoliją ir Prancuziją ne turės pasekmės: Wokietija, kaip iszsitarė jos ciecorius, neis priesz Maskoliją ir jos draugus.

Rodosi, kad Wokietija rengiasi jau pasinaudoti isz dabartinės karės Amerikos su Iszpanija. Australijoj yra salos Samoa, kurias sziądien waldo drauge: Anglija, Suwienytos Wieszpatystės Sziaurinės Amerikos ir Wokietija. Pradėjus karę Amerikai, žinoma, ji ant tų salų ne gal pridecziai sawo reikalų daboti. Kaip seniaus ant Kubos generaliszkas Amerikos konsulius Lee, su pagelba kitų Amerikos konsulių, stengėsi palaikyti maisztus, teip jau padarė dabar per sawo urėdnįkus Wokietija ant Samoa salų: ji czia teiposgi sukėlė maisztus ir naminę cziabuwių karę. Ant suwaldymo maisztų siunczia dabar kariszką laiwą, kurisai sawiszkai suwaldymą atliks ir žinoma, kaipo suwaldytojas ir salas paims wien po sawo waldžia, nesidalys jų su Amerika. Kad Samoa salas Wokietija nori paimti wien po sawo waldžia, wokiszki laikraszcziai garsino dar priesz prasidėjimą karės su Iszpanija.

Anglijoj pasimirė pereitą sanwaitę garsiausias anglijonas, Wilijamas Gladston, godojamas wisų dorų žmonių ne tikt Anglijoj, bet po wisus musų žemės krasztus. Gladston buwo jau senelis, turėjo 89 m. amžiaus. Palaidojimas kuno atsibus ateinantį nedeldienį wiso kraszto kasztais.

Isz Lietuwos.

Stipendijos Wilniaus wirimo mokslainėj.

Wilniuje yra neseniai parengta Witalijos Lipinskienės wirimo mokslainė. Uždėtoja atsiszaukė į miesto rodą su praszymu parengti kelias stipendijas dėl ne turtingų merginų norinczių pramokti wirimo ir kepimo. Praszymą Lipinskienės miestas prilankiai priėmė ir nusprendė ant wienų metų, kaipo bandawonę, paskirti penkias stipendijas dėl penkių neturtingų miesto mergaiczių. Norinczios isz tų stipendijų pasinaudoti ne turtingos Wilniaus merginos priwalo kreiptiesi į miesto rodą.

Nusudytas maskoliszkas urėdnikas.

Rygoje pateko po sudu maskoliszkas urėdnįkas, buwęs czia policijos dalies wirszinįku, Richter, už ėmimą žydiszkų palukų nuo paskolintų pinįgų. Sudas rado minėtą twarkos dabotoją kaltu ir nusprendė ant atėmimo wisų per tarnystą užsipelnytų tiesų ir ant iszwežimo į Tomsko gubernją, Siberijoj, ant gywenimo. Negražiai mat elgėsi caro tarnas ir jo apginėjas.

Zoologiszkas sodas Rygoj.

Rygos didžturcziai ir mokslincziai nori mieste parengti Zoologiszką sodą, kur bus surinkti wisoki wietiniai ir swetimų krasztų gywi sutwėrimai. Parengimas tokio sodo kasztuos su wirszum 100000 rublių. Arendatorius ciecoriszko sodo žada jame paskirti dalį ant patalpinimo minėtų gywuolių; bus parengtas didelis akwarijus ant patalpinimo wandenyse gywenanczių sutwėrimų.

Nelaimė ant geležinkelio.

Isz Naujoaleksandrowsko raszo: geležinkelio trukio wagone, wienas isz pasažierių gabeno kelis butelius etero ir per neatsargumą sumuszė wieną butelį, ir eteras isztekėjo ant grindų ir iszgarawo. Netoli stacijos Abelių, kitas pasažierius uždegė briežiuką, nuo kurio tuojaus užsidegė etero garai, atsitiko expliozija ir užsidegė wisas wagonas. Tas atsitikimas buwo naktyj, daugumas pasažierų miegojo ir jie sunkiai apdegė; kiti per langus szokinėjo isz užsidegusio wagono. Didesnės nelaimės ne buwo tikt todėl, kad priesz staciją trukis bėgo jau palengwa.

Iszdegė kaimas Bielewiczlai, Wileikos paw.

Pirmą maskoliszką Welykų dieną, kada gywentojai parėję isz cerkwės ir isz bažnyczios, atlikę paprastus darbus, sugulė, kaime Bielewicziuose, Wileikos paw., Wilniaus gub., užsidegė wieno ukinįko namai. Kadangi tą dieną buwo smarkus wėjas, o nieks apie gesinimą nesirupino, ugnis į umą laiką apėmė kaimą isz wisų pusių. Sukilus miegantiems gywentojams, ne galėjo but nė kalbos apie gesinimą deganczių triobų. Sudegė isz wiso 19 ukių su wisais ukinįkų turtais.

Jawų prekės Wilniuje.

Jawų prekės Lietuwoj wisur pakilo. Pereitą sanwaitę Wilniuje mokėjo: už pudą rugių 105–105 kap. Awižos 100—102 kap.; miežiai 90—95 kap.; žirniai 80 kap. Pudas szwiežio swiesto 940—950 kap., sudyto 840—850 kap. Pudas szieno 34—37 kap., sziaudų 27—31 kap.

Rubežinis sargas nuszowė wyresnįjį.

Caro paliepimas rubežiniams sargams szauti į einanczius isz Prusų kontrabandnįkus, jeigu jie ant paliepimo ne sustoja, pradeda iszduoti jau waisius. Neseniai netoli Wirbaliaus, Suwalkų gub., naktyj, majoras parubežinių sargų iszwažiawo ant kontrolės pastatytos ant rubežiaus sargybos. Sargai tamsoj ne pažino sawo wirszinįko, kadangi tas ant paliepimo ne sustojo, pagal caro įsakymą, szowė tiesiog ir užmuszė majorą ant wietos. Kwaili įsakymai paprastai kreipiasi priesz tuos, kas juos iszduoda. Teip mat ir czia atsitiko.

Isz kaimo Ambrasiszkės, Suwalkų gub.

Kaime Ambrasiszkės gywena ukinįkas J. Grikietis; gywena jis kaip ir wisi ukinįkai toj apygardoj: Diewą garbina ir meldžiasi beweik daugiaus už kitus, bet kaip sako priežodis, kad "Diewą su glėbiu gaudo, o welnių pilnas", teip ir jis: už pinįgą tai gatawas, kad ir bjauriausią piktadarystą atlikti. Wienas ukinįkas pažadėjo jam kiek pinįgų, kad jis jo sunų pirsztų kur į žentus. Grikietis, jausdamas czia gerą pelną, griebėsi prie darbo, ir kuogreicziausiai, nuwažęs pas wieną padorę ir gerų tėwų merginą, kaip galėdamas pradeda girti tą wyrą (nors po teisybei, priderėtų labiaus papeikti negu girti, nes jo užsiėmimas—tai su stikleliu už žydo stalo pasilinksmyti, o kartais ir pasipeszti). Mergina ir tėwai, nieko nežinodami, isz pradžių bawo kaip ir pradėję tarti, bet dažinoję jaunikio pasielgimus, tuojaus atsisakė. Pirszlys nieko ne laimėjęs ir ant to piktumo, nuwažiawęs į miestelį, gerai prisitraukęs degtinės, sugrįžo pas tą merginą ir kad ne kaimynas, kalwis, tai but iszdaužęs wisus; nieko ne įstengdams, iszliejo sawo pasiutimą, siųsdamas szimtus perkunų ir welnių ant merginos ir tėwų ir dabar žada pasamdyti talką pesztukų, kad juos užmusztų.

Dėlto, jus jaunosios ir padorios mergelės saugokitės tokių pirszlių ir bėgkit nuo jų kaip nuo pasiutusių szunų: įkandimą szunio dar galima iszgydyti, o jeigu toks pirszlys pripirsztų tokį kaip jis pats jaunikį, tai tada reiktų dejuot iki mirtis perskirtų ant amžių.

DIEGAS.

Gywentojai Minsko gub.

Isz wisų lietuwiszkų gubernijų didžiausią žydų nuoszimtį turi Minsko gub. Czia ant wiso gywentojų skaitlaus, 2072684 žmonių, yra net 620673 žydų. Kaslink gi krikszczionių, jų wisur miestuose yra mažiaus negu žydų. Gubernijos sostapilėj, ant 91000 gywentojų, krikszczionių yra: katalikų 13460, stacziatikių 34206 ir 1313 protestonų; Babruiske: 11572 stacziatikiai, 510 maskolių sentikių, 1931 katalikas ir 21 protestonas; Borisowe: 7940 stacziatikių, 81 sentikis, 2059 katalikai, 23 protestonai; Igumene: 2 084 stacziatikiai, 956 katalikai; Mozyre: 4738 stacziatikiai, 18 maskolių sentikių, 416 katalikų; Naumiestėlyj: 365 stacziatikiai ir 311 katalikų; Pinske: 4397 stacziatikiai, 18 maskolių sentikių ir 1907 katalikai, 59 protestonai; Rieczicoj: 3952 stacziatikiai, 87 sentikiai ir tikt 149 katalikai; Slucke: 4170 stacziatikių, 1050 katalikų, 62 liuteronai; Dokszicuose: 1147 katalikai, 1117 stacziatikių, Neswieže 2296 stacziatikių, 51 sentikis, 570 katalikų ir 113 protestonų. Po kaimus gi teiposgi daugiaus yra stacziatikių negu katalikų: daugiausiai katalikų yra Minsko paw., nes 26388 ant 104525 stacziatikių; Igumeno gi pawietyj, ant 162510 stacziatikių, yra 28698 katalikai. Mažiausiai katalikų yra Mozyriaus paw., nes ant 134076 stacziatikių, yra tikt 5636 katalikai; Rieczicos pawietyj, ant 155505 stacziatikių yra tikt 5724 katalikai. Isz wiso gi gubernijoj yra 1432000 stacziatikių, 15249 sentikiai, 188759 katalikai ir 2304 protestonai.

Stipendija wardo D-ro Ticijuso.

Wilniuje neseniai pasimirė senas daktaras, Ticijus, perdėtinis wietinės gydytojų draugystės, mylimas ir godojamas wisų wilnieczių, ypacz gi beturczių. Draugystė nusprendė, ant amžinos atminties sawo perdėtinio, parengti jo wardo stipendiją prie wieno isz Maskolijos uniwersitetų dėl wieno studento besimokinanczio daktarystos mokslų. Nusprendimas geras, kad tikt minėta draugystė ne wartotų stipendijos ant szelpimo wien maskolių, kuriuos szelpti yra kam; Wilniaus daktarams priderėtų szelpti wien lietuwius einanczius į mokslą.

Moteriszka gimnazija Wilniuje.

Wilniuje rengia dabar naują moteriszką gimnaziją, ant ko norėjo apwersti maskoliszko rando paweržtas triobas buwusio Wilniuje bernardinų kliosztoriaus. Kadangi jos pasirodė netinkanczioms gimnazijai, o juose wietinė labdaringa draugystė laiko beturczioms prieglaudos namus ir walginyczią, todėl minėta draugystė atsiliepė prie gimnazijos rengėjų, praszydama palikti ir toliaus tas kliosztoriaus triobas, o gimnaziją statyti kitur. Gimnazijos rengėjai ant to praszymo sutiko, jeigu miestas duos ruimą kitur. Miestas sutiko duoti reikalingą pliacių, bet jo dar neparinko.

Prigawėjas.

Isz miesztelio Želudkų, Lydos paw., Wilniaus gub., raszo apie szitokią prigawystę. Pas kunįgą Satalinskį užėjo jaunas žydelis ir pasisakė, kad jis nori persikriksztyti į katalikiszką tikėjimą ir parodė rasztą Wilniaus konsistorijos, kuriame įsakyta buwo priimti jį ant iszsimokinimo pamatų katalikiszko tikėjimo ir potam apkriksztyti. Kunįgas rasztui patikėjo ir žydelį priėmė pas sawę ir kaip buwo įsakyta, karsztai pradėjo mokinti. Žydelis gerai mokinosi, buwo geras, paklusnas, teip patiko jis kunįgui, kad tas, iszeidamas isz namų, palikdawo mokintinį wieną sawo gywenime, wisi namai budawo po priežiura žydo norinczio kataliku pastoti. Atsitiko teip, kad kunįgui iszpuolė užiuoti toli pas ligonį; iszwažiuodamas jis rods norėjo gywenimą užrakinti, bet mokintinis perkalbėjo ir iszprašė palikti jam raktą. Kunįgas iszwažiawo, žydelis gi pasiliko su raktu. Kaipgi pargrįžęs namon kunįgas nusidžiugo, neradęs namieje sawo mokintinio, nė rakto. Iszmuszė duris ir tąsyk tikt persitikrino, kad žydelis nepamirszo paimti ne tikt užcėdytus kunįgo pinįgus, bet ir wisus daiktus, kurie turėjo kokią nors wertę. Wagiliaus ne suėmė ir nežinia, kur jis pasislėpė.

Pamestų waikų namai Dinaburge.

Dinaburge, Witebsko gub., rengiasi statyti pamestų waikų namus, kadangi, prilyginant prie wiso gywentojų skaitliaus, niekur net Maskolijos miestuose nėra teip didelio nuoszimczio užsmaugtų waikų, kaip Dinaburge: czia beweik kas sanwaitę randa kur nors pemestą užsmaugtą, matomai mergų pagimdytą, waiką. Per Welykas antai sawinįkas wienų namų praneszė į policiją, kad jo tarnaitė, kuri buwo neszczia, pagimdė, bet nežinia kur waiką nudėjo. Policija suėmė tarnaitę, iszjieszkojo namų kiemą ir rado klozete įmestą ką tikt užgimusios mergaitės kunelį; ant kaklo buwo žymus ženklai smaugimo.

Pasmaugė pagimdytą waiką

Isz miestelio Želudkų, Lydos pawietyj, Wilniaus gub., raszo: wienuose namuos, pas ukinįką Bondą, liuosinįkawo 32 m. moteriszkė, Mostickienė, ji buwo apsiwedusi, bet wyrą pametė ir mito uždarbiaudama miestelyj ir jo aplinkinėse; bandė pastoti kaipo tarnaitė ant kaimo, bet niekur metų iszbuti negalėjo. Paskutinį kartą sugrįžo ji nuo wietos isz wieno kaimo neszczia. Kada užgimė laukiamas waikas, ji jį tuojaus užsmaugė, kad ne rėktų, kuną iszneszė laukan ir užkasė awių twarte po mėszlu. Į kelias dienas, ukinįkas szerdamas awis, pajuto smarwę nuo puwanczio kuno ir namieje apie tai papasakojo, ką girdėjo ir motina waikžudė. Ji smarwę aiszkino tuom, kad turbut szunes atwilko sterwenę; tam ukinįkas patikėjo. Pirmą naktį potam motina nusprendė kunelį atkasti ir duoti szunims ant suėdimo. Kaip tikt namieje wisi sumigo, iszėjo ji į awinįką, iszkasė kuną ir perneszė jį į tuszczią kiaulių twartą, paszaukė du szunis ir juos twarte uždarė. Ant nalaimės wienok užmirszo uždaryti awinįką ir awys iszbėgiojo, negalėdama jų suwaryti, prikėlė gaspadorių. Tas iszėjęs ant kiemo, iszgirdo tuszcziame kiaulinįkė besipjaunanczius uždarytus ten szunis; supratęs, kad czia yra kas negero, įėjo į widų, įbraukė briežiuką ir pamatė szunis betasanczius užsmaugto waiko kunelį. Motina waikžudė likosi suaresztuota.

Isz Amerikos.

Geležinkelis Alaskoj.

SAN FRANCISCO, CAL. Isz czia iszplaukė garlaiwys "Rufus E. Wood" į Alaską. Terp jo pasažierių yra 40 inžinierių, iszsiųstų wieno angliszko ir amerikoniszko sindikato. Sindikatas tasai mat rengiasi Alaskoj dirbti geležinkelį nuo Norton Sund iki Yukon upės. Naujas geležinkelis palengwintų Klondikės aukso jieszkotojams susineszimus su ciwilizuotu swietu ir priwežimą jiems wisokių reikalingų daiktų.

Nelaimes ant geležinkeliu.

RENO, NEB. Pasažierinis trukis iszbėgęs isz Reno, netoli Baca, iszszoko isz rėlių ir isz dalies susidaužė. Lokomotywa, pacztinis, bagažinis ir expresinis wegonai nusirito nuo kelio į grabę. Trukio maszinistas tapo prie to apkultas, du gi slapta važiuojanti pasažieriai užmuszti. Kelio linija tapo pagadyta teip, kad wėliaus atbėgęs trukis su 350 kareiwių turėjo czia sustoti, kol kelio nepataisė.

CHATTANOOGA, TEX. Trukis weżantis Amerikos kareiwius į Chickamaugą, netoli stacijos Rosville, susimuszė su paprastu pasažieriniu trukiu. Prie to 5 kareiwiai tapo užmuszti ir 12 yra sunkiai sužeistų.

TERRE HAUTE, IND. 21 d. Gegužio, ant Vandalia geležinkelio susimuszė pasažierinis trukis su weżancziu darbinįkus. Susimuszimas buwo teip smarkus, kad iszbyrėjo keli wagonai; prie to trys darbinįkai likosi užmuszti, penki yra mirtinai sužeisti, teip sužeistų yra daug žmonių.

Gaisrai.

MILWAUKEE, WIS. Pereitos pėtnyczios wakare užgimė didelis gaisras widuryj miestelio Kewanee, Wis. Blėdį jo padarytą skaito ant 150000 dol. Prie to iszdegė su wirszum 20 didesnių krautuwių ir pardawinyczių. Nuo ko užgimė ugnis, nežinia.

TOLEDO, OH. Tą paczią dieną, mieste Toledo, Oh., užsidegė didžiausia mieste pardawinyczia Don & Snell Company, ant kertės Superior ir Jefferson ul. Ugnis siautė per szeszias walandas, kol ugnagesiams pasisekė ją suwaldyti. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 350000 dol. Prie gesinimo sugriuwo wiena triobos siena ir užbėrė daug gesintojų.

PHILADELPHIA, OH. Sudegė czia dirbtuwės "Valley Rubber Co." Dirbtuwės tos pereitą metą stowėjo, tikt nuo naujų metų pradėjo dirbti.

Brooklyne sudegė didelis hotelis, kuriame nakwojo daug darbinįkų; hotelis tas buwo ant Calyer ul. Prie gesinimo wienas ugnagesys likosi užmusztas, trys gi sunkiai apsikulė. Ugnelė czia padarė blėdies ant 100000 dol. Potam užsidegė koncertų halle an Green Point ave. Prie gesinimo wienas isz ugnagesių ne atsargiai prisiglaudė prie elektrisz ko drato ir teip sunkiai tapo elektrikos užgautas, kad daktarai ne turi didelės wilties, idant jis galėtu atsigriebti; dar wienas ugnagesys prie to tapo teiposgi sunkiai apkultas.

Prigere keturi waikai.

WHEELING. Netoli New Martinsville prigėrė upėj Fishing Creek keturi waikai. Ant mažos waltelės iszplaukė 9 waikai, bet ant upės widurio waltelė apwirto ir jie įpuolė į wandenį. Isz jų penkis iszgelbėjo, keturi gi prigėrė.

Beprotes darbas.

POUGHKEEPSIE, N. Y. Gywenanti czia naszlė, Lena Sperri, įgawusi proto sumaiszymą, papjowė dwejetą sawo waikų: 2 metų waiką ir 5 mėnesių mergaitę. Beprotė motina su wisu nupjowė waikų galwas. Dabar likosi ji patalpinta į beproczių namus.

Ciklonai ir ledai.

Pereitą sanwaitę baisus ciklonas atlankė sztetus: Iową, Wisconsiną, Kansas ir isz dalies Illinois ir atgabeno daug nelaimių. Mieste Preston, Ia. ir jo aplinkinėse sugriowė daug namų; likosi czia užmuszta wisa szeimyna Charleso Flay, susidedanti isz penkių ypatų. Ringgold pawietyj sugriowė Millero namus Blocktone, prie ko patsai Miller ir jo duktė likosi sunkiai apkulti: duktė turi nulaužtas abidwi kojas. Miestelyj Matey ciklonas sugriowė mokslainę ir geležinkelio staciją; Jachwin pawietyj isz griowė daug namų, prie ko ir keli žmonės likosi užmuszti. Clintone sugriowė teiposgi daug namų ir czia, kiek iki szioi žino, 5 žmonės likosi užmuszti. Lakarke sugriowė beturczių namus, kuriuose buwo priglausti 25 beturcziai; dalis jų likosi palaidota po triobos griuwėsiais. Dolinare ir Charlotte teiposgi keli žmonės likos užmuszti. Tikro skaitliaus užmusztų ir sužeistų dabar negalima dar žinoti, bet jų yra nemažai. Wėtra isznaikino daug farmų, prie ko ir daug gywulių pražuwo. Drauge su ciklonu buwo ir ledai, kurie daug blėdies laukuose pirdirbo.

Iszmįslus patžudys.

BLOOMINGTON, ILL. Gywenantį czia 50 m. wokietį, Joną Wenbergą, rado jo gywenime negywą. Prie apžiurėjimo kuno persitikrino, kad jis sawo kuną prismaigė adatoms ir tai tokiu budų, kad parinktoj wietoj pastatė adatą aszmenims prie kuno, su kita gi ranka su plaktuku sudawė į adatos buožę teip, kad nuo sudawimo ji tuojaus įlindo į kuną. Operaciją tokią matomai patžudys darė nuo seniai, kadangi 8 į kuną įwarytos adatos buwo jau surudijusios; dewinta buwo dar balta, matomai ką tikt įwaryta, ta įlindo į szirdį ir žmogus galą rado. Wenberg nuo tulo laiko wartojo morfiną ir matomai nuo jos protas jo susimaiszė.

Ingriuwo kastynes.

ALLENTOWN, PA. Kastynėse Hardžell & Swarthy, netoli Maynersville, atsitiko dideli nelaimė: įgriuwo czia mat kastynių ola ir užbėrė keturis darbinįkus. Užgriuwusius rods atkasė, bet jie buwo jau negywi. Terp užmusztų darbinįkų nėra nė wieno turinczio lietuwiszką prawardę.

Numire garsus Amerikos raszejas ir darbininku draugas.

Miestelyj Chicopee Fal's pasimirė garsus Amerikos raszėjas, Bellamy. Terp Amerikos raszėjų labai mažai yra tokių, kurių rasztus wertėtų iszwersti į swetimas kalbas; wienu isz nedaugelio tokių raszėjų, kurių rasztai wersti į wisas beweik ciwilizuotų tautų kalbas, buwo ir dabar pasiminęs Bellamy; keli isz jų iszwersti ir į lietuwiszką kalbą, wieną dabar talpina "Vienybė". Per sawa rasztus Bellamy stengėsi supažindyti juos skaitanczius ku socjaliszku klausymu, stengėsi iszrasti pamatus ant jo isz riszimo.

Žydiszka kariauna.

Ant wieno žydiszko susirinkimo, atsibuwusio Philadelphioj, Pa., žydai nusprendė sutwerti atskirą žydiszką regimentą, kurį nori siųsti ant Kubos. Iki sziol į tą regimentą prisiraszė jau su wirszum 200 žydų, isz kurių ketwirta dalis yra tarnawusių Europos kariaunoj. Ne daug, turbut, swers narsus žydeliai kareiwiai ant muszio lauko, kadangi paprastai susitikimuose szaudo tikromis kulkomis, o kaip žinote, žydai labai bauginasi, kad jiems nepataikytu į akį.

Apwoge senatoriu.

Washingtone, į gywenimą senatoriaus Massonoisz szteto Illinois, po nr. 1432 Chapin st. įsikraustė wagiliai ir paszlawė wisokių brangenybių wertės 4000 dol. Senatorius, matydams, kad kitaip pawogtų daiktų ne atgriebs, patalpino wietiniuose laikraszcziuose atsiliepimą į ponus plėszikus su praszymu, idant jie teiktusi jam sugrąžintį wien spilką ir auksinį laikrodėlį, už kuriuos žada užmokėti daugiaus, negu wagiliai galėtu kur kitur gauti. Pažada teiposgi apsaugoti juos nuo sudo. Spilkoje mat yra paweikslėlis pasimirusio senatoriaus sunaus, laikrodėlis gi yra tai dowana. Gal but, kad per sawo atsiliepimą senatorius ir atgaus geidžiamus daiktus, bet budą, kokio griebiasi, wisgi ne galima už dorą paskaityti, kadangi net pažada apsaugoti wagilius nuo bausmės. Jeigu net senatoriai, ant atgriebimo pawogtų daiktų griebiasi tokių pažadėjimų, tai tas wien rodo, kad ne galima pasitikėti Amerikos policijai; atsiliepimas senatoriaus Massono labiausiai kompromituoja Amerikos randą.

Amerikos patrijotes.

ST. JOSEPH, MO. 75 czianykszczios moterys, dažinojusios, kad Prancuzija dabartinėj karėj didesnį rodo prilankumą Iszpanijai negu Amerikai, nutarė nesirėdyti drabužiais padirbtais Pracuzijoj. Mums rodosi, kad tas moterų nusprendimas ne nugazdįs Prancuzijos, kadangi ant apsirėdymų brangius Prancuzijos iszdirbimus wartoja wien Amerikos milijonierių moterys ir dukterys; tos gi Prancuzijoj iszdirbtų apsirėdymų neiszsižadės; joms užteks, jeigu isz sawo 100 milijonų turtų paaukaus kokį 100 tuks. ant karės reikalų, taigi $\frac{1}{10}$% sawo turtų, kas tiek reiszkia, kiek wienas centas duotas beturczio darbinįko. Wisame mat aukos darbinįkų ant tautiszkų reikalų yra didesnės negu milijonierių, nors apie aukas paskutinių garsina wisi laikraszcziai.

Debesu praplyszimas.

MENA, ARK. Pereito panedėlio dieną užkilo czia baisus debesis su ledais, kurisai daug blėdies padarė laukuose, užmuszė ir daug besigananczių galwijų. Netoli Mena atsitiko debesų praplyszimai, kurie pagimdė netikėtus twanus. Prie to prigėrė ir daug žmonių.

Isz darbo lauko.

¶ Pereitą sanwaitę Suwienytose Wieszpatystėse buwo isz wiso 250 nusibankrutinimų, pereitą gi metą, tą paczią sanwaitę, buwo jų 248; Kunadoj buwo jų 29, pereitą gi metą 37. Pradėta karė iki sziol ne atsiliepė wodingai ant prekystes ir darbo sanlygų Amerikoj. Nežinia, kas bus, priesz karę wodingiaus ant tų dirwų atsiliepė negu pati karė. Prasidėjus karei daugiaus naujų dirbtuwių tapo atidarytų negu uždarytų; darbai dirbtuwėse iszdirbancziose reikalingus kariaunai daiktus, prasidėjus karei, pasigerino, seniaus stowėjusiose dirbtuwėse pradėjo dirbti, kitose gi dabar dirba per dienas ir naktis. Apskritai imant, darbo sanlygos labiaus pasigerino wakariniuose sztetuose negu rytiniuose.

¶ TERRE HAUTE, IND. Sullivano pawieczio kastynėse dirba gerai; gerinasi darbai isz palengwo ir sziauriniuose Indijanos pawieczuose. Kastynėse Shelburn, teiposgi Watsono ir kastynėse Duggero dirba prastai. Silverwood kastynėse dirba teiposgi ne geriausiai, daugumas darbinįkų ne turi darbo ir turės keliauti kitur. Clintono distrikto kastynėse darbai eina gerai. Washingtono kastynėse sztraikas traukiasi toliaus.

¶ THOMAS, W. VA. Darbai czia eina prastai: iszdirba ant sanwaitės po tris pusdienius. Colestown mainose dirba kas dieną, kokso peeziai po 5 dienas ant sanwaitės. Czia wisur nuo 9 Gegužio numažino mokestį dreiweriams: pirma gaudawo po $1.65, o dabar po $1.55 už 10 darbo walandų; kaip girdėt, tai ir mainieriams ketina teiposgi numažinti uždarbį.

¶ WARRENTON, OH. Aplinkinėse kastynėse darbinįkai sztraikuoja nuo pradžios szių metų. Kastynių sawinįkai, norėdami partraukti darbinįkus isz kitų krasztų, buwo tyczią pagarsinę, kad sztraikas pasibaigė, bet ta prigawystė ne pasisekė. Darbinįkai tiki, kad jie iszlosz sztraiką.

¶ LANSFORD, PA. Pereitą sanwaitę praszalino nuo darbo daug darbinįkų; praszalino tuos, kurie neturėjo ukėsystės popierų, daugiausiai slowakų. Kastynėse darbai eina teiposgi prastai: pereitą sanwaitę dirbo tikt 3 dienas po 8 wal. Kada czia darbai pasigerys, negalima žinoti.

¶ MENALLEN, PA. Netoli szito miestelio atrado naujus anglių plotuos ant lauko Barneso ir Bayd. Kaip sako, kapitalistų kompanija plotus tuos jau nupirko ir iszmokėjo po 140 dol. už akrą. Sprendžia, kad czia neužilgio parengs naujas anglių kastynes.

¶ SPRINGFIELD, ILL. Daugelyj czianykszczio apskriczio kastynių ne dirba, kadangi kastynių sawinįkai ne nori mokėti darbinįkams tiek, kiek užgirta ant Springfieldo konwencijos. Darbinįkai Centralijos, Pana, Danville kastynių dabar sztraikuoja.

¶ CLEVELAD, OH. Czianykszcziai giseriai geležies dirbtuwių pakėlė sztraiką. Jie reikalauja pakėlimo užmokesnio nuo $2.25 ant $2.50 ant dienos. Daugumas dirbtuwių sutiko ant darbinįkų reikalawimo ir jie sugrįžo prie darbo.

¶ JESSUP, PA. Darbai eina czia prastai: dirba paprastai po 3 dienas ant sanwaitės. Liver Side brekeris dirba pilną laiką, bet ką czia darbinįkas uždirba, tą turi palikti kompanijos pardawinyczioj, kur tur wiską pirkti ir brangiai užmokėti.

¶ PULLMAN, ILL. Darbai Pullmano wagonų dirbtuwėse eina labai gerai, darbinįkai turi gana darbo. Dirbtuwės tiek turi darbo, kiek nuo paskutinės Chicagos parodos niekados neturėjo.

¶ ASTORIA ORE. Netoli Necarney rado naujus anglių plotus, kur, kaip sako, yra su wirszum du milijonai tonų anglių. Tweriasi dabar kompanija, kuri nori parengti czia kastynes.

¶ MIDDLETOWN, IND. Darbai eina czia gerai, dirba pilną laiką. Pradėjo czia statyti naują stiklo dirbtuwę, kur patilps teiposgi keli szimtai darbinįkų.

¶ CINCINNATI, OH. Darbai eina negeriausiai. Fabrikų czia beweik nėra, yra wien drato dirbtuwė ir joje dabar dirba gerai. Darbinįkų be darbo yra czia daug.

¶ EAST BANK, W. VA. Darbai czianykszcziose kastynėse eina prastai: daugelyj kastynių su wisu ne dirba, kitose gi dirba tikt wieną dieną ant sanwaitės.

¶ POTTSTOWN, PA. Czianykszczios geležies dirbtuwės, prigulinczios "Glasgow Iron Co", kurios beweik per isztisus metus iszstowėjo, neužilgio pradės dirbti.

YOUNGSTOWN, OH. Geležies dirbtuwėse Valley & Brown Bonnel darbai eina gerai; dirbtuwėse gi Union Iron & Steel Co. dirba ne wisose dirbtuwių dalyse.

¶ LEDFORD, ILL. Darbai kastynėse eina prastai: dirba dabar tikt po 10 walandų ant sanwaitės; kad galėtu pasigerinti, nėra nė jokios wilties.

¶ CONGO, OH. Czianykszcziose kastynėse darbai eina prastai. Jeigu ne pasigerįs, sunkiose sanlygose atsiras czianykszcziai kalnakasiai.

¶ SHASBY, OH. Dirbtuwėse Steel Tube Co. dirba dabar per dienas ir naktis. Dirbtuwės turi daug reikalawimų nuo Amerikos rando.

¶ WASHINGTON, PA. Darbai czianykszcziose geležinių dudų dirbtuwėse eina gerai; dirbtuwės turi daug reikalawimų nuo Amerikos rando.

¶ NEW CASTLE, PA. Dirbtuwėse New Castle Steel and Tin Plate dirba be perstojimo ir rodosi, kad czia darbai neis menkyn.

¶ SHIREOAKS, PA. Darbai anglių kastynėse nuo 15 Gegužio gerai eina; kiekwienas czia atwažiawęs greitai darbą gauna.

¶ WHEELING, W. VA. Darbinįkai Richmond kastynių pakėlė sztraiką. Todėl tegul czia dabar nieks ne keliauja darbo jieszkoti.

¶ NEW KENSINGTON, PA. Darbai czianykszcziose geležinių plytų dirbtuwėse eina gerai ir yra wiltis, kad darbo užteks ant ilgai.

¶ PHILADELPHIA, PA. Crampo laiwų dirbtuwėse dirba gerai, dirbtuwės tos dirba didelį kariszką laiwą Maskolijos randui.

¶ KENOSHA, WIS. Darbinįkai skurų iszdirbinyczių Alleno ir sunų paliowė dirbę ir dirbtuwes reikėjo su wisu uždaryti.

¶ DUBUQUE, IA. 100 merginų siuwėjų Bell Brothers Overall dirbtuwėse pakėlė sztraiką todėl, kad numažino jų uždarbį.

¶ ANNISTON, ALA. Didina czianykszczias geležinių dudų dirbtuwes; kada darbai pasibaigs, prims daugiaus darbinįkų.

¶ KANSAS CITY, MO. Naujai czia rengiamoje geležies dirbtuwėj McKenna Steel Co. prasidės darbai nuo Liepos mėnesio.

¶ CAMBRIDGE, OH. Darbai czianykszcziose plieninių plytų dirbtuwėse eina gerai ir yra wiltis, kad teip trauksis ilgai.

¶ GALLITZIN, PA. Sztraikas kalnakasių Patton kastynių pasibaigė: po dwiejų mėnesių ilsėjimosi sugrįžo jie prie darbo.

¶ DETROIT, MICH. Darbai czianykszcziose geležies dirbtuwėse eina gerai ir yra wiltis, kad teip bus ilgai.

¶ BALTIMORE, MD. Kalba, buk czianykszcziose Stickney Iron Co. dirbtuwėse neužilgio pradės dirbti.

¶ DUNBAR, PA. Dunbar Furnace Co. uždarė du pecziu ir numažino skaitlių darbinįkų.

¶ FULLERTON, PA. Dirbtuwėse Catasanqua Mcfg Co. neužilgio prasidės darbai.

¶ MINNEAPOLIS, MIN. Darbai czianykszczioj geležies dirbtuwėj dabar eina gerai.

¶ FRANKTON, IND. Darbai czianykszcziose geležies dirbtuwėse eina gerai.

ISZ Lietuwiszku dirwu

Padėjimas musų raszėjų.

Ką tikt žmogus dirba, už darbą turi gauti atsakantį uždarbį, kurisai uždengtų jo gywenimo reikalus. Kalnakasys dirba po žeme, fabrikų darbinįkas fabrikuose. Žinoma, darbas czia sunkus, suėda žmogaus fiziszkas pajiegas, bet už ji dirbantis gauna uždarbį, kurisai uždengia gywenimo reikalus. Isz wisų wienok darbo dirwų sunkiausias, turbut, bus padėjimas lietuwiszko raszėjo: jo uždarbis wisai ne atsako reikalawimams apszwiesto žmogaus, kadangi daugumas musų lietuwiszkų raszėjų ne uždirba nė tiek, kiek uždirba kalnakasys, arba kitoks ne apszwiestas darbinįkas; jeigu musų raszėjai ne turėtu paszalinių uždarbių, ne wienam už sunkų darbą, ardantį fiziszkas ir protiszkas pajiegas, prisėitų tiesiog badu numirti. Toki darbinįkai wienok, kol jie pradėjo dirbti (kalbu czia apie tikrus isz paszaukimo raszėjus), ilgai turėjo mokytiesi, kas žinoma, daugiaus kasztawo negu iszsimokinimas darbo kastynėse. Tuom tarpu tokiems ne atlygina lietuwiszka wisuomenė pagal darbo wertę. Wisur ant swieto prie iszleidimo laikraszczio darbuojasi daug raszėjų, isz kurių kiekwienas pripildo tinkanczią sau laikraszczio dalį, pas mus gi laikrasztį wisą turi pripildyti wienas redaktorius. Prie tokio darbo žmogaus pajiegos greitai susinaudoja, žinoma, jeigu redaktorius norės laikrasztį tikrai žmonėms naudingų padaryti, jeigu jis dirbs su pasiszwentimu. Besidarbuojanczių su pasiszwentimu, be užmokesnio, raszėjų mes rods labai mažai te turime, bet wisgi yra toki, kurie besidarbuodami ant Lietuwos labo nustojo sweikatos ir žinoma turtų nesurinko ir įpuolę į ligą, ne turi net isz ko gywenti. Ar gi ne musų wisuomenės priderystė tokius suszelpti? Nupuolę szįdien tautiszki darbinįkai raszėjai, galima sakyti, nupuolė per tai, kad daugumai Lietuwos inteligencijos tinginiaujant, jiems atsėjo be atsakanczio už darbą užmokesnio darbuotiesi daugiaus negu pajiegos daleido; jeigu toki butų besidarbawę dėl kitų, butų sau didelius turtus surinkę, wargo ne butų kentę. Wisos tautos turi atsakanczias įtaisas, kurios užsiima szelpimu į wargą įpuolusių užsipelnusių sawo darbais ant tautiszkos dirwos darbinįkų. Musų Amerikos darbinįkai raszėjai sziuom tarpu sziaip teip laikosi ir apsieina be paszelpos, Europoj wienok jau atrastume paszelpos reikalaujanczius ir tai tokius, kurie daugiausiai yra užsipelnę. Ar gi mes tokios įtaisos, tokio užsipelnusių szelpimo fondo sutwerti ne galėtume, ar gi tikt musų tautiszkų darbinįkų likimas butų mirti badu, kada sawo wirsz pajiegų darbais sunaikinę sweikatą, ne gal jau nieko uždirbti? Norėtume apie tai iszgirsti nuomonę kitų laikraszczių. Ant to mierio mes turime mažą auką knįgomis ant pradžios nuo wieno tėwinainio isz Europos. Todėl noretume žinoti, katra isz musų tautiszkų įtaisų gali szelpimu paszelpos reikalaujanczių raszėjų užsiimti. Pasižadėti atlikti užduotę rods ne sunku: mums rupi ne apie keno nors pasižadėjimą, bet apie tai, kad pasižadėjimas butų prideranczias iszpildytas.

Isz Brockton, Mass.

Sunkus padėjimas terp musų miesto lietuwių isz dalies dėl blogų laikų; sunku gauti darbą, musų aplinkinėse dirbtuwėse, jeigu dar kurie laikosi, tai ir tie neiszdirba pilno laiko, daugiaus nedirba ne kaip dirba.

Pakilo pas mus dideli nesutikimai, dwasiszkuose reikaluose teip sumiszo, kad jau nėra nėjokios twarkos užmanymuose. Mes neturime sawo bažnyczioe, kunįgo ir dar neįstengiame užlaikyti, per tai turime glaustiesi prie wietinės airių bažnyczios ir stengtiesi nors kartą atlikti iszpažintį sawo kalboje; kadangi angliszkai negalime, tai turime szauktiesi lietuwiszko kunįgo Griciaus isz Bostono, bet turime gana wargo, pakol jis mus atlanko, kad net wietinis airių klebonas, F. Keley, pasidywyjo isz kun. Griciaus pasielgimo.

Mes prigulime prie naujos parapijos po wardu St. Edwardo, kurią pastatė pereituose metuose: prie to prisidėjo wisi lietuwiai aukaudami, kiek kas galėjo. Klebonas, kun. F. Keley, prižadėjo mums partraukti kunįgą sawo kasztu, kada tikt mes norėsime. Kada atėjo laikas welykinės iszpažinties, pareikalawome kunįgo; klebonas Keley susirinkime prižadėjo iszpildyti musų praszymą ir kada kunįgas atwažiuos, tai pasakys ant ambonijos. Ne ilgai laukus užsakė, kad atwažiuos tikt lenkiszkas, o nuo kunįgo Griciaus neturi nėjokio atsakymo ir negali suprasti, kas do priežastys; liepė mums patiems parsikwiesti kunįgą Gricių arba ką kitą. Nuėjome ant rodos pas kunįgą Keley ir jis mums pažadėjo raszyti pas wyskupą, kad atsiųstų kun. Gricių arba kitą. Potam praėjo ilgas laikas, jau mislinom, kad nieko nebus, bet po porai sanwaiczių klausome, užsako ant ambonijos, kad bus lietuwiszkas kunįgas utarnike, 10 dieną Gegužio. Sulaukę tos dienos, susirinkome wisi į bažnyczią tikėdamiesi, kad nieko nereiks kunįgui užmokėti už iszpažintį; wieni dawė, kiek galėjo, kiti gi atėjo be pinigų. Kun. Gricius matydams, kad žmonės mažai teduoda, o ką užmoka klebonas, tuom nepasiganėdino, ir atsistojęs pradėjo žmonis barti, kad mažai teduoda, sakydamas, kas ne duos $3.00, tai tų nespawiedos ir iszsiėmęs kwiteles, pradėjo jas bažnyczioj pardawineti, mažiaus kaip po 1 dol. ne ėmė. Kadangi daugumas pinigų neturėjo, tuos smarkiai barė ir koliojo, tas padarė didelį sumiszimą bažnyczioj, žmonės bardamiesi ėjo laukan. Tuom tarpu buwo atėjęs pats klebonas pažiurėti kiek žmonių susirinko ir radęs tokį armyderį, atsigręžęs iszbėgo, tikėdamas, kad czia užgimė musztynės. Kadangi jis girdėjo, kad lietuwiai daugiausiai prie musztynių palinkę, tai jam pasirodė, kad jau lietuwiai bažnyczioj musztynes pakėlė. Per sawo netaktiszkumą kun. Gricius labiaus pažemino lietuwių wardą negu girtouklystos, už ką mes negalime jam buti dėkingais.

Komitetas.

Swetimi Balsai.

Mums prilankus, žinoma, ant kiek gal but prilankus, maskoliszkas laikrasztis, "Peterburgskija Wiedomosti", raszydamas apie rengiamas dabar dėl Lietuwos žemiszkas įtaisas, reikalauja, idant naujos įtaisos Lietuwoj butų pastatytos ant to paties pamato, kaip ir kitose Maskolijos gubernijose, taigi, kad jose lygias su maskoliais tiesas turėtu iszpažintojai kitokių tikėjimų ir wietiniai kitokios, ne maskoliszkos kilmės gaiwalai. Laikrasztis sako, "kad nereikia baugytiesi politiszkos įtekmės wietinių ne maskoliszkų gaiwalų, kadangi lenkų Lietuwoj yra wos 5% wiso gywentojų skatliaus, o žemaicziai ir lietuwiai, nors tuluose krasztuose skaitlingesni, bet kaslink sawo protiszko iszsilawinimo ir apszwietimo stowi ant teip žemo wirbalo, kad isz jų pusės ne galbut nė kalbos apie kokius nors seperatywiszkus mierius".

Kad lietuwiai ir žemaicziai ant žemo kulturiszko laipsnio stowi, pripažįsta tą mat ir maskoliszkas laikrasztis, bet kodėl tasai laikrasztis nepasako, keno tai kaltė, jeigu lietuwiai ir žemaicziai, didesnius ant wieszpatystės reikalų mokėdami pinigus negu maskoliai turtingesnių už Lietuwą gubernijų, neturi įtaisų pakelianczių žmonių protą? Kaltė czia wien maskoliszko rando, kurisai už dideles lietuwių aukas ne tikt niekuom jiems ne atlygina, bet priesziugai, wisoms sawo pajegoms stengiasi pasikėlimą stabdyti, uždengti kelią kokiem nors szwiesos spinduliėliui į nuwargintą maskolių urėdnįkų Lietuwą. Kuom gi randas tikisi lietuwių protą pakelti? Ar uždrausdamas jiems turėti knįgas ir laikraszczius sawo kalboj, ar atimdamas jiems literas, kokias sawo rasztuose wartojo per ilgas amžių eiles? Ar per suwarytus isz Maskolijos žemiausios doriszkos wertės mokslainų mokintojus nemokanczius lietuwiszkos kalbos, ar per pasileidusius maskoliszkus popus ir netikusius, nedoriszkus urėdnįkus? Koki carų darbai, toki ir tų darbų waisiai. Sziądien ir tokiose sanlygose dar wisgi lietuwiai augszcziaus protiszkai stowi negu tai norėtų maskoliszkos waldžios.

Kas yra prie žemės galų?

Iki žemės galų iki sziol nieks dar neprisigriebė, iszlėkęs ant orlaiwio prie sziaurinio žemės galo arba arktiszko poliaus, garsus Andree, nesugrįžo, todėl nežinia, ar jam pasisekė ten prisigriebti, ar ne. Krasztai apie tą sziaurinį žemės galą geriaus iszstirti negu apie pietinį, kadangi ant sziaurinio žemės puskamuolio wigi szilcziaus, todėl ir toli sziauriuose wisgi mažiaus ledų stabdanczių laiwų kelionę negu pietiniuose ledo krasztuose. Seniaus tikėjo, kad prie abiejų žemės galų, taigi lygiai prie sziaurinio poliaus, kaig ir pietinio yra kietžemiai. Į sziaurius toliausiai prisigriebė Norwegietis Nansen ir jis persitikrino, kad krasztuose prie poliaus, nors iki jam negalėjo prisigriebti, negal but žemė, bet jurės, kurių giluma widutiniszkai siekia dwiejų mylių. Kaslink gi pietinio žemės galo arba antarktiszko poliaus, nors jis mažiaus isztirtas, kadangi toliausiai į tuos krasztus prisigriebė iki 78° pietinės geografiszkos platumos, sprendžia, kad ant jo yra kietžemis užimantis mažiausiai 4 milijonus ketwirtainių angliszkų mylių ir jis prisigriebia toliaus nuo poliaus negu tie krasztai, kur prisigriebė Nansen sziauriniuose krasztuose. Apie pietinius ledinius krasztus pirmiausiai suteikė sziokias tokias žinias anglijonas Cook; potam į tuos krasztus keliawo 1841 m. kapitonas Ross. Jis persitikrino, kad jurių giluma tuose krasztuose yra 12000 pėdų, kaip kur net buwo wietos 24000 pėdų gilumo; jo prietaisa ne wisur galėjo dugną pasiekti. Ross atrado salas žemės Wiktorijos. Po 78° pietinės geografiszkos platumos užtiko jis eilę ugnį ir lawą metanczių wulkanų: isz krasztų tekanczios deganczios lawos traukėsi augsztos ledo sienos, nuo jų gletczerai driekėsi ant kelių mylių į jures. Ant tos žemės, kur buwo tie žingeidus wulkanai, nepasisekė iszlipti, kadangi krantai buwo augszti, niekur nerado mažiausio įlinkimo, kur butų galėjęs su laiwu apsistoti. Plaukdamas toliaus į rytus, užtiko jis ant 200 pėdų augsztą ledo sieną, kurioje niekur nerado tarpo, per kurį butų galėjęs pereiti toliaus į rytus. Wisi tų krasztų tirinėtojai nerado czia nė jokių ant žemės gywų sausžemių sutwėrimų. Nėra czia nė paukszczių, kadangi ant niekada nenutirpstanczių ledų paukszcziai ne gal lizdų krauti. Szį metą į tuos krasztus kaliauja ant tirinėjimų su mokslincziais Gerlach. Gal jam pasiseks daugiaus isztirti negu tirinėjusiems tuos krasztus pirmiaus.

Isz wisur.

‖ Mieste Taganroge, Pietinėj Maskolijoj, be mažo wėl ne pradėjo muszti žydus. Į wyno pardawinyczią Zacharowo atėjo 12 grekonių, apsėdo stalą ir pradėjo geriti. Po walandai užėjo czia keturi žydai, susėdę prie kito stalelio, pareikalawo wyno. Jiems begeriant, wienas isz grekonių metė tuszczią butelį į žydus, tie pasiskundė pardawinyczios sawinikui, bet tas dar labiaus tikt sueržino jau pusėtinai užsitraukusius grekonis; po walandai wienas isz grekonių wėl metė ant žydų stalo tuszczią butelį. To žydams buwo jau per daug. Jie pakilo ir rengėsi iszeiti, bet wienas isz jų, atsisukęs į grekonis, pasakė, kad jie geriaus butų padarę, jeigu sawo narsumą butų parodę karėje su Turkija. Tie žodžiai teip sueržino grekonis, kad jie tuojaus szoko ant žydų ir pradėjo juos muszti, bet wienam pasisekė isztrukti ir tas atwedė policiją, kuri besimuszanczius iszskyrstė. Szeszi grekonys likosi suaresztuoti, kiti gi pabėgo; žydai gana sunkiai sumuszti.

‖ Saratowo gub., rytinėj Maskolijoj, tiek priwiso wilkų, kad gywentojai jau nežino, kaip nuo jų apsisaugoti; wilkai tiesiog widurdienyj dideliais pulkais, be jokios baimės, ateina į kaimus, užpuola ant žmonių. Neseniai pulkas wilkų, susidedantis isz 60 žwėrių, per piet įsiweržė ant kiemo dwarponio Ros'awewo, kaime Arsentijewka, Petrowsko pawietyj. Pamatę nepraszytus szweczius, tarnai pasislėpė triobose, bijodami iszeiti ant kiemo, kurį apėmė wilkai. Pirmiausiai sudraskė jie wisus szunis, paskui gi apstojo awinįką, kuriame buwo 170 awių. Kadangi awinįko durys buwo užrakytos, wilkai pasikasė po pamatu, prisigriebė į awinįką ir wisas awis papjowė, isz jų 45 suėdė. Pasidrutinę, ramiai sugulė ant kiemo. Tikt apywakarėj, dažinoję apie wilkų užpuolimą ant dwaro, aplinkinių kaimų ukinįkai susirinko su szakėms, su spragilais, su smaigais ir jiems su dideliu wargu pasisekė wilkus isz kiemo iszwyti.

‖ Isz Nikalajawo į Odesą atplaukė garlaiwys "Rumiancew" ir atgabeno 17 jauczių ant mėsos gywentojams; terp tų buwo ir bulius, kuris buwo pasiutusio szuns sukandžiotas ir laike kelionės pasiuto. Kaip tikt jį iszwedė nuo laiwo ant kranto, jis parmuszė wedanczius, parmuszė ir sumyniojo kelis ant kranto stowinczius žmonis ir leidosi į miestą užpuldinėdamas ant praeiwių; paskui pasiutusį bulių wisą laiką bėgo jauczių prekėjas, žydas Steinbok. Ant paczto ulyczios jis per daug prisiartino prie pasiutusio gywulio ir norėjo ant ragų užmesti kilpą. Užtėmyjęs jį gywulys, pripuolė prie Steinboko, parmuszė jį, perdurė szoną ir iszmetė augsztyn. Prieszais paczta užpuolė ant wieno praeiwio ir tą su ragais iszmetė augsztyn; tą patį padarė su wienu seneliu prieszais katalikų bažnyczią. Tuom tarpu susirinko pulkas ginkluotų policistų ir tiems ant galo pasisekė padukusį gywulį užmuszti.

‖ Prancuzai nepriguli prie taurtų labiausiai girtuokliaujanczių, Belgijoj ir Anglijoj iszgiria antai daugiaus, bet ir Pracuzijoj nemažai pinigų eina ant girtuoklystės. Dabar antai Paryžiuje likosi apgarsintos žinios parodanczios, ką kasztuoja Prancuzijai girtuokliawimas. Pereitą metą, neskaitant akczyžios nuo gėrymų, kuri Prancuzijoi nemaža, prancuzai iszgerė wien degtinės (wynas ne priskaitytas) už 128298380 frankų. Per pasigėrimą wertė apleisto darbinįkų darbo yra 1340174 500 frankų. Gydymas ligonių apsirgusių nuo girtuokliawimo kasztawo 70842000 frankų, užlaikymas jų ligonbucziuose kasztawo 2652000 fr. Blėdys, kokius padarė girtuokliai ar tai draskydami ir daužydami wisokius daiktus, isz skaityti ant 8890800 fankų. Tokių budu girtuoklystė kasztawo pereitą metą Prancuzijai 1½ milijardo frankų. Žingeidu butu apskaityti, kiek ji kasztawo nuwargintai Lietuwai?

‖ Du wokiecziai mieste Ilsenburge padarė ypatiszkas laižybas: wienas isz jų sakė, kad mieste Braunszweige yra mažiaus negu 100000 gywentojų, kitas gi, kad jų yra daugiaus; padarė jie laižybas ant tokių iszlygų: jeigu miestas ne turės 100000 gywentojų, tai tas, pagal kurio nuomonę yra czia daugiaus negu 100000 žmonių, perka kitam tiek alaus stiklų, kiek galwų ne priteks iki 100 000; jeigu wėl jų butų daugiaus, tai antrasis perka tiek alaus stiklų, kiek miesto gywentojų yra wirsz to skaitliaus. Pasirodė, kad Braunszweige yra 126000 gywentojų, todėl tas, pagal kurio rio nuomonę skaitlius gywentojų turi but mažesnis už 100000 galwų praloszė 26000 alaus stiklų. Nors wokiecziai teipjau daug isz geria alaus kaip ir tuli lietuwiai, bet iszloszusiam laižybas ilgai ne reiks už alų mokėti.

‖ Priesz Welykas, kaime Brzostowe, Stupnicos paw., pietinėj Lenkijoj, pasimirė 54 metų ukinįkė, Kinor. Kadangi užstojo Welykų szwentė, laike kurių numirėlių nelaidoja, todėl numirėlę namiszkiai isz buto, įdėję kuną į grabą, nuneszė į kluoną. 12 d. Kowo atėjo laikas laidoti kuną, žmonės atėję į kluoną paimti grabą, rado jį atidarytą: kunas rods gulėjo grabe, bet galwa buwo nukirsta ir czia jos ne buwo. Tikt ant rytojaus, wienas isz ukinįkų ant sawo lauko rado nukirstą galwą, skura nuo jos buwo nulupta, weidas ir liežuwis nupjauti, akys iszluptos. Kas tą padarė, iki sziol nepasisekė surasti.

‖ Warszawos uniwersitete, ant antro pusmeczio szių metų, nuspręsta iszwaryti net 550 studentų už neužmokėjimą pripuolanczio už mokslą užmokesnio. Nėra abejonės, kad terp iszwarytų nėra maskolių, kadangi Warszawos uniwersiteto waldžia wisus pinigus, kokius tikt turi ar tai nuo koncertų ir priwatiszkų aukų, stipendijas net lenkų užraszytas apwerczia wien ant szelpimo maskolių studentų, ji tiesiog wagia lenkų sudėtus pinigus ant maskolių naudos; nežingeidu todėl, kad ant szelpimo wietinių nieko ne lieka.

‖ Nachiczewaniuje, pietinėj Maskolijoj, maskolių Welykų subatoj rengėsi isz plaukti garlaiwys; ugnis po katilu buwo pakurta, bet į katilų dalį nusiuntė 10 darbinįkų ant reikalingų pataisymų. Bedirbant darbinįkams, karszti garai ant syk iszsiweržė isz katilo, juose trys žmonės su wisu iszwirė, kiti trys teip baisiai nupliko, kad juos tuojaus reikėjo gabenti į ligonbutį; du isz jų ant rytojaus pasimirė; likusiejie keturi nuplikę ne pawojingai.

‖ Paskutinis gywulių maras pietinėj Afrikoj neiszpasakytai daug pridirbo blėdies gywulių augintojams; daugiausiai blėdies maras pridirbo Transvaaliaus republikoj. Pagal to kraszto rando apgarsintas žinias, nuo maro isz gaiszo czia 800000 galwijų, 250 000 tukstanczių likosi ant rando įsakymo užmusztų, 150000 įskiepyjo apsaugojimo waistą ir tie iszliko; isz wiso, wisoj republikoj iszliko tikt pusė milijono galwijų.

‖ Wiborge, Baltiszkų jurių pakrantėse, Maskolijoj, sudegė laiwų dirbtuwės inžinieriaus Galleno. Dirbtuwės rods buwo asekuruotos, bet trys ką tikt padirbti garlaiwiai asekuruoti ne buwo. Prie to diktai darbinįkų likosi apkultų arba apdegintų. Nuo ko užgimė ugnis, nežinia. Blėdį jos padarytą skaito ant pusės milijono rublių.

‖ Austrijoj ir Wokietijoj pereitą sanwaitę siautė audros su ledais, kurios daug blėdies padadarė laukuose. Kaime Gulbitz, Szlezijoj, perkunas trenkė į mokslainę ir užmuszė 4 mokintinius ir mokintoją. Upės ir upeliai užtwino ir pridirbo daug blėdies, ypacz Bawarijoj.

‖ Czekijos sostapilėj, mieste Pragoj, expliodawo garinis katilas ant garlaiwio "Franciszkaus Juozapo", prie ko 4 žmonės likosi užmuszti ir daug tapo sužeistų.

‖ Mieste Chateau San Julien, netoli Kartagenos, sziaurinėj Iszpanijoj, atsitiko expliozija ardanczių medegų dirbtuwėj. Trioba iszlėkė į padanges, prie to ir daug dirbanczių czia darbinįkų likosi užmusztų.

‖ Pereito ketwergo dieną, Turkijos sostapilėj, mieste Konstantinopoliuje, siautė baisus gaisras, karisai isznaikino net kelis szimtus namų. Prie to sudegė ir keli žmonės.

‖ Netoli Dortmund, Wokietijoj, užsidegė Zollern anglių kastynės. Kaip spėja, prie to pražuwo ir 45 kalnakasiai, kurie buwo užsidegusių kastynių olose.

‖ Mieste Grabow, Meklemburgo kunigaikszstystėj, siautė didelis gaisras, kurisai isznaikino 80 namų. Ugnyje pražuwo daug žmonių turtų.

‖ Mieste Katowicuose, Szlezijoj, Prusuose, sugriuwo wieni namai, prie ko 6 žmonės likosi užmuszti.

Naujausi iszradimai.

‖ Daktaras Lambert isz Namur, Belgijoj, kaip pranesza laikraszcziai, iszrado pasekmingą waistą nuo džiowos. Kaip sako, su tuom nauju waistu per du paskutiniu metu jam pasisekė daug džiowa serganczių iszgydyti, nors daugelyj atsitikimų liga buwo labai įsikerėjusi. Daktaras Lambert apie sawo waistą rengiasi dabar praneszti Belgijos mokslo akademijai. Daug jau iki sziol buwo wisokių waistų nuo džiowos, apie juos pilna antai apgarsinimų ir amerikoniszkuose laikraszcziuose, bet jie pasekmingai gydo paprastai tikt sweikus, nė jokių waistų nereikalanjanczius, tikrai gi džiowa serganczių dar jie neiszgydė. Ar Lamberto waistas geresnis, sunku įspėti. Žinoma, jeigu jis isz tikro tokį waistą iszrado, jeigu apie jį garsina ne wien ant rekliamos sau, ant patraukimo ligonių, tai jį iszbandys ir kiti daktarai ir nuo jų iszgirsime apie jo pasekmingumą prie gydymo džiowa serganczių.

‖ Italijono Marconio iszrastas telegrfas be drato, prie kurio ant nusiuntimo telegramo ne reikia wisai, kad wietos butų sujungtos telegrafo dratais, atkreipė akis kitų iszradėjų ant to budo. Dabar laikraszcziai pranesza, buk Marconio wientautis, italijonas inžinierius Leonardi, iszrado telefoną, prie kurio, ant susikalbėjimo, wisai nereikia, kad wietos butų sujungtos dratais, susikalbėti galima isztolo nejungiant wietų daug pinigų kasztuojancziais dratais. Toksai telefonas be drato ne tikt ne niekesnis už dratinį, bet prieszingai, prie telefono Leonardi žodžiai girdėt aiszkiaus, todėl ir susikalbėti galima isztoliaus negu su sziądieniniais, nors ir su sziądieniniais, prie kurių wietos sujuntos dratais, lengwai susikalba ant 2000 angliszkų mylių, prie pagerintų gi telefonų ir nuo toliaus.

Du jauni Chicagiecziai, Darley ir Pfeiffer, iszrado naują explioduojanczią medegą, kurią jie Mirexu praminė. Medega ta expliodoja po wandeniu, ant to ne reikia ne jokių daugiaus prietaisų, expliozią gimdo wandens spaudimas ir nuo to spaudimo ardanti pajiega pasididina. Bandawones atliko ant upės Potomac paskirta Amerikos kariszkos laiwynės komisija, dabar daro dar jas Springfielde.

‖ Kazokas Traklin isz Nowo Czerkasko, Kazokų Žėmėj, iszrado budą, kaip geležį ir plieną pawerstį į tep minksztą kaip skura. Isz tokios suminksztytos geležies jis pradėjo dirbti czebatus ir czewerykus. Gywentojai Kazokų Žėmės perka juos noriai, kadangi jie pigesni už skurinius; nežinia tikt ar jie teip jau ilgai laikys kaip ir skuriniai.

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po.....53c.
Prusiszkos markės po.....24½c.

Prie kiekwieno pinigų siuntinio reikia pridėti 25c ant paczto kasztų.

GEOGRAFIJA
ARBA
MOKSLAS APIE ŽEME.
II DALIS.

(Tąsa).

Jutlandijos pussalis turi daug atžalų ir sanarių, ypacz gi rytinėj pusėj, czia į kietžemį įsipjauna daug ilgų ir siaurų užtakų. Toliausiai į sziaurius isz tokių užtakų dabar pavirto net į pertaką, kadangi *Wiena* laike smarkios audros jurių vilnys iszardė jungiantį perkaklį. Rytinėj pusėj yra salų grupa, atidalyta nuo Jutlandijos siaura, turinczia pusę mylios ploczio *Mažojo Belto* pertaka, nuo Szvedijos gi *Sundo* pertaka, salas gi pertaka *Didžiojo Belto* padalina į dvi dalį: rytinę, kurioj yra svarbiausia sala Zelandija ir vakarinę, su svarbiausia sala *Fijonija*. Salos tos yra kaipi tiltas, per kurį į Szvediją ir Norvegiją prisigriebė tautos germaniszkos kilmės ir ten apsigyveno, isz jų tai susitvėrė szvedai ir norvegai. Vakarinėj pusėj pussalis neturi jau nė teip žnaimę užtaką, nė salų: sziaurinėj dalyj traukiasi placzios pieskų sudumos, dėl kurių laivams sunku isz tos pusės ant pussalio prisigriebti; tikt pietinėj pussalio dalyj sudumos tapo vilnių iszgraužinėtos, isz jų pasidarė mažos pailgos salos.

Jutlandijos pussalis yra kaipi vartai atskirianti Sziaurines arba Wokiszkas jures nuo Baltiszkų. Isz trijų pertakų, kaipo spragų per tuos vartus, tikt viena, taigi Sund, tinka laivų perėjimui. Kokia vieszpatystė turės tą pertaką savo rankose. ji gal uždaryti laivams kelią isz Baltiszkų į Sziaurines jures ir toliaus į Oceaną. Kadangi ta pertaka sziądien Danijos rankose, užgimus gi Europoj didesnei karei, Danija galėtų pavesti Sundą Maskolijai, o toje galėtu uždaryti vokiszkai laivynei Baltiszkų jurių kelią į Sziaurines jures, todėl, ant apsisaugojimo nuo to, Wokietija nukasė per prigulinczią jai pietinę Jutlandijos dalį teip vadinamą *Sziaurrytini* kanalą, kuriuomi gal perplaukti ir didžiausi jurių laivai.

Pagal savo pavirszių, Jutlandijos pussalis, drauge su prie jo ėsanczioms saloms, tveria dalį didėsės Europos kelmo žemumos, netoli rytinio szono, prie pakranczių pussalio, nuo pietų sziaurių link iki priežemiui *Skagen*, traukiasi ne augszto iszkilimo diržas, kurio augszcziausios vietos vienok ne pereina 150 metrų arba netoli 500 pėdų augszcziaus jurių pavirsziaus; iszkilimas tasai yra pratęsimu Uralo–Baltiszko iszkilimo diržo. Rytinės pakrantės ir salos turi žemę vaisingą, iszkilimo gi diržas ir vakarinės pakrantės yra tai pieskynai, bet prie ramių užtakų, už pieskų sudumų vandens suneszė dumblą, isz kurio, nupylę apsaugojumo pylimus nuo jurių, žmonės padirbo puikias ganyklas ir vaisingas dirvas. Ant rytinio szono auga *buku* girios, vakarini dalis, kur tankios vėtros ne duoda medžiams prideranczіai suželti, girių ne turi. Upės ant Jutlandijos pussalio, apart tekanczios per pietinę, prigulinczią Vokietijai pussalio dalį, upės *Eider*, ne turi didelės vertės; nuotakumas jų teip mažas, kad jos ne tinka net vandeninių malunų varymui.

Gyventojai susideda isz *danieczіu*, gimininingų norvegiecziams, gyvena jie sziaurinėj pussalio dalyj ir ant rytinių salų, vokiecziai gyvena pietinėj pussalio dalyj, kuri tapo ne perseniai nuo danieczių vokieczių paveržta; vokiecziai gyvena ir ant mažų salų ėsanczių prie vakarinio pussalio szono. Gyventojai užsiima daugiausiai auginimu galvijų; iszgabena jie daug sviesto į svetimus krasztus; ant rytinio pussalio szono ir ant rytinių salų užsiima žemdarbyste; dėl stokos akmeninių anglių pramonės stovi ne augsztai.

Sziaurini Jutlandijos dalis ir rytinės salos tveria *Danijos* karalystę, pietini gi dalis priguli Vokietijai, toj dalyj yra prigulinczios Prusams provincijos *Szleswig* ir *Holsztein*, 1864 m. paveržtos nuo Danijos ir liuosi miestai su mažoms teritorijoms, *Hamburgas ir Labeka*. Apie pietinę dalį pakalbėsimė placziaus raszydami apie Vokietiją.

Danijos karalystė užima sziaurinę dalį Jutlandijos pussalio, su salomis prie rytinio pussalio, kaip antai *Zelandija*, *Fijonija* ir *Bornholm*. Salos tos yra tai vaisingiausia ir tirszcziausiai apgyventa Danijos dalis. Ant didžiausios salos, Zelandijos, yra Danijos sostapilė, miestas *Kopenhagen*, turintis apie 400000 gyventojų, prie įėjimo į Sundo pertaką, yra tai druta tvirtynė uždaranti perėjimą laivams isz Baltiszkų į Sziaurines jures; Sundo orta traukiasi prie Daniszkų pakranczių; prieszais Kopenhageną yra maža salutė *Amager*, kuri uždengia portą nuo vėjų ir nuo didelių vilnių; *Helsingoer*, prie siauriausios pertakos vietos, seniaus imdavo jis muitis nuo visų per Sundą plaukianczių laivų, dabar muitai tie, isz kurių užsilaikė miestas Helsingoer, tapo panaikinti, todėl ir miestas nupuolė.

Prigulinti Danijai Jutlandijos pussalio dalis yra sziaurini; miestai czia ne dideli ir jie iszmėtyti prie vaisingesnio, rytinio szono. Isz tokių miestų vertas paminėjimo *Aalborg*, prie siauriausios dalies užtakos Limfiordo, per kurį padirbtas geležinkelio tiltas.

Danijai dar priguli salos *Feroer*, netoli sziaurinių Szkotijos arba Szetlandijos pakranczių, apgyventos isz dalies norvegieczių. Salos tos uoluotos, mažai vaisingos. Dėl plaukanczios czia sziltos Golfstremo srovės, žiemos czia teip sziltos, kad avys ganosi ant lauko per visą žiemą; užtai vėl vasaros teip mažai turi szilumos, kad czia ne auga medžiai, isz javų net mažiausiai reikalaujanti szilumos miežiai ne visada nunoksta.

Sala Islandija, ant rubežiaus terp Atlaniszko ir Sziaurinio Ledinio oceanų. Nuo didžiausios Amerikos salos, teiposgi prigulinczios Danijai, Grenlandijos, Islandija yra tikt 30 geografiszkių mylių. Per Islandiją Normanai 500 metų pirm Kolumbo pasiekė sziaurinės Amerikos krantus. Islandija po Didejai Britanijai yra tai didžiausia sala Europoj. Beveik visas jos pavirszius tveria iszkilimą, kurio virszunės pasikelia iki 2000 metrų arba 6600 pėdų augszcziaus jurių pavirsziaus; ant pietrytinio szono yra eilės ugnį metanczių vulkanų, terp kurių svarbiausi: *Hekla* ir *Krabla*. Klimatas Islandijos ne vienodas, didelis yra skirtumas terp klimato sziaurinių ir pietinių pakranczių: prie sziaurinių pakranczių jis szaltas, szaldo jas jurių suvilkti ledai, pietines gi pakrantes plauja szilta Golfstremo srovė, ji szildo pietines pakrantes; czia klimatas drėgnas, ne per szaltas. Dideli iszkilimo plotai sniego ir ledo užkloti, ant tų ledo laukų meta ugnį vulkanai; *Hekla*, *Skaptar Joekul*, *Krabla* ir kiti; yra czia karszto vandens szaltiniai, *Geizerais* vadinami, metanti vandenį ant szimto pėdų augsztyn. Atszalusi lava ir vulkaniszki pelenai uždengia dideliusžemės plotus, tikt kaip kur terp tų nevaisingų tirų žaliuoja pievutės, ant kurių ganosi avys, arkliai ir karvės. Girių nėra, medžiai czia ne auga, yra tikt auganti paveiksle krumelių beržai. Triobas gyventojai stato daugiausiai isz atszalusios lavos, durpos, arba isz medžių suvilktų Gosfstremo srovės. Gyventojai, teip kaip ir norvegiecziai, paeina nuo senovės Normanų, bet atskirti jurėmis nuo savo brolių Skandinavijoj, užlaikė jie gryną senoviszką Normanų kalbą, kalba gi norvegieczių, po įtekme kaimynų, diktai persikeitė. Islandijos gyventojai, kurių ant salos yra apie 100000 galvų, yra gana apszviesti, nėra czia turbut žmogaus, kurisai ne mokėtų raszyti ir skaityti, turi jie ir savo atskirą literaturą. Minta isz žvejonės, gyvulių auginimo ir rinkimo isz lizdų pukų laukinių žąsų; javų ne sėja, kadangi jie czia jau ne nunoksta. Islandija priguli Danijai, bet rėdosi ji visai ne prigulmingai. Svarbiausias miestas yra *Rejkiavik*, gulintis lomoj, pietvakarinėj salos dalyj, ne toli karsztų szaltinių, kurie suteikia miestui karsztą vandenį ant visokių reikalų; daugumas namų yra pastatyti isz medžių, kokius czia sunesza Golfstremo srovė.

Skandinavijos pussalis.

Didžiausias isz Europos pussalių yra Skandinaviszkas, atsiskiria jis nuo Europos kelmo ant linijos turinczios 70 geografiszkų mylių, terp užtakos vadinamos *Waranger fiord* ir įtakos upės *Torneo* į *Botniszką* užtaką, traukiasi nuo sziaurrytų, pietvakarų link; uždengia jis nuo sziaurių Baltiszkas jures. Skandinaviszko pussalio krantai bėga beveik paraleliszkas ne tikt prie viens kito, bet ir prie krantų kaimyniszkų krasztų, kaip antai prie Jutlandijos krantų ir prie rytinių krantų Baltiszkų jurių. Iszsiszakojimų Skandinavijos pussalis turi ne daug, tikt pietinėj dalyj, prie Vokiszkų arba Sziaurinių jurių sussibėgusios pertakos *Skagerrak* ri *Kategat*, atidalinanczios Skandinaviszką pussalį nuo Jutlandijos, padaro trikampę užtaką, kuri giliaus įsipjauja į pussalį. Salų, ypacz didesnių, prie jo yra teiposgi ne daug. Prie rytinio szono, arba ant Baltiko yra mažos salos, didžiausia isz jų yra *Gotland*, siaura ir ilga sala *Oeland*, atidalyta nuo kietžemio siaura *Kalmaro* pertaka Ant Atlantiszko ceano ir ant sziaurinių jurių yra tikt smulkios pakranczių salutės, kaip antai *Lofotai*. Vakarinėj pussalio pusėj yra daug siaurų, mažų bet gilių užtakų *fiordais* vadinamų, isz tokių užtakų svarbiausios *Trondhjemfiord*, *Sognefiord* įsipjoves į kietžemi ant 25 mylių giliai ir iszsiszakojęs paveiksle elnio ragų.

Didesni Skandinaviszko pussalio dalis tveria granitinį iszkilimą besitraukiantį arcziaus vakarinių pakranczių, nuo priežemio *Nordkap* sziauriuose iki priežemiui *Lindesnaes*. Rytinėj pussalio dalyj yra daugiaus ruimo dėl pakranczių žemumos, isz tokių žemumų svarbiausios yra: *Pakranczіu žemuma Botniszkos užtakos ir žemuma Pietines Szvedijos*. Iszkilimas stacziai nusileidžia prie Antlantiko ir prie Vokiszkų jurių ir Ledinio oceano, isz palengvo gi prie Baltiszkų jurių; į vakarus jis iszrėžytas fiordų klonimis, rytuose gi upių ir ažerų klonimis ir padalytas į dalis *fieldais* vadinamas. Augszcziausi fieldai yra pietvakarinėj pussalio dalyj, isz jų antai *Galdhoeping* iszkilęs ant 2600 metrų arba 8500 pėdų augszcziaus jurių pavirsziaus.

Skandinavijos iszkilimas dalina tekanczius vandenis į dvi dali: upės tekanczios į vakarus yra trumpos, rytinės gi ilgesnės. Skandinavijos upės teka arba į vakarus arba į rytus beveik paraleliszkai viena prie kitos; vakarinės yra trumpos, kadangi iszkilimas nusileidžia umai, o krasztas uoluotas, turi per tai daug vandens puolimų, didesniuose idubimuose padaro ažerus, kadangi dėl kietumo olos, vanduo neįstengia pavirsziaus prideranczіai iszlygyti, ant ko ne buvo dar ne laiko, kadangi upės tos dar jaunos: teip vadinamuose lediniuose laikuose, teip kaip dabar antai sala Greenlandija, Skandinavija buvo visa ledo užklota, todėl ir jos upės pasidarė tikt nutirpus ledui. Upės tos, nors vandeningos, kadangi vandens joms suteikia sniego plotai nuo virszaus iszkilimo, dėl savo smarkaus tekėjimo, daugybės uolų ir vandens puolimų ne tinka laivų plaukimui, bet užtai jų pajiegą sunaudoja ant varymo maszinų: ant upių Skandinavijoj yra daugybė malunų, lentų pjovinyczių ir kitokių dirbtuvių. Smarkiai tekanczios upės ir užlaiko fabrikus, kadangi ne ėsant Skandinavijoj akmeninių anglių, ant varymo maszinų pasinaudoti isz garo atseitų per brangiai.

Upės vakarinio szono yra trumpos, nuo iszkilimo teka žemyn smarkiai ir įpuola į fiordus paveiksle didelių vandens puolimų. Ant rytinio szono vandens turi daugiaus ruimo, kadangi czia yra didesni pakranczių žemumų plotai, todėl upės czia ilgesnės bet ir jos, su mažais iszėmimais, ne tinka irklavimui, kadangi ir ant jų yra diktai vandens puolimų. Isz daugelio tekanczių toj dalyj upių verta paminėjimo tikt *Dal–Elf*, susidedanti isz dviejų upių: vakarinio ir rytinio Dal–Elfo.

Į pietus nuo įpuolimo tos upės, ant žemumos Pietinės Szvedijos yra ažerų gruppa su upėmis isz dalies iszvalytomis ir sujungtomis kanalais ir todėl tinkanczioms laivų plaukimui. Isz daugelio to kraszto ažerų svarbiausi yra: *Maelar*, per trumpą gerklę jungiasi jis su Baltiszkomis jurėmis; siauras ir ilgas ažeras *Wetter*, per upę *Motala* susijungęs teiposgi su Baltiszkomis jurėmis; didžiausias isz tų ažerų yra *Wener*, susijungęs su Kategatu per upę *Gota*. Ažeras Wener likosi sujungtas kanalu su ažeru Wetter; ant apėjimo vandens puolimo *Trolhaeta*, ant upės Gota, teiposgi likosi nukastas kanalas ir tokiu budu Baltiszkos jurės tapo sujungtos su Vokiszkomsioms, Apart Gotos, į pietus, taigi į Skagerraką, teka ilga upė *Glomen*.

Kaslink klimato, Skandinavijos pussalį galima padalyti į dvi dali: į vakarinę ir rytinę. Vakarinėj dalyj puczia nuo Golfstremo vėjai, kurie atgabena szilumą ir drėgnumą, todėl klimatas czia drėgnas, bet ne szaltas, nė vienas to szono portas iki Warangerfiordo žiema ne užszala, portai gi rytinio szono, taigi portai Baltiszkų jurių buva ledo uždengti; girių rubežius ir rubežius dirbamų laukų siekia vakariniame szone, taigi Norvegijoj, toliaus į sziaurius negu kur nors ant visos musų žemės; dangus beveik visada apsiniaukęs; lytaus per metus nupuola teip kaip ir ant vakarinių Anglijos pakranczių apie 3 metrai, arba netoli 10 pėdų. Kita gi dalis, taigi rytini, uždengta kalnų nuo drėgnų vakarinių vėjų, czia puczia sausi rytiniai, todėl ta dalis klimatą turi kontinentaliszką, taigi žiemos czia szaltos, vasaros gi sziltos, daug sziltesnės negu ant vakarinio szono arba Norvegijoj. Nors ant vakarinio szono žiemos laike klimatas sziltesnis, bet sniego linija ant kalnų toj pusėj yra žemiaus, negu szaltesnėj rytinėj; tas paeina nuo to, kad ant vakarinio szono nupuola daugiaus sniego, apsiniaukęs gi dangus saugoja jį nuo sutirpimo. Ant virszaus iszkilimo yra dideli sniego laukai, geltczerai vienok dabar jau ne prisigriebia iki jurių, seniai jie traukėsi iki jurių, užklojo upių klonis ir jas apsaugojo nuo užneszimo su dumblu; pasitraukus ledams, jurės užliejo tas klonis ir tokiu budu pasidarė fiordai.

Skandinavijoj yra daug girių, auga czia daugiausiai spygliniai medžiai, girios lapuotų medžių auga tikt pietrytinėj dalyj.

(Toliaus bus)

Wietines Žinios.

—o—

— Ant kiemo namų po nr. 334 ant W. 15 st., du waikai nusprendė, teip kaip Amerika su Iszpanija, westi karę. Sugriebė tėwų rewolwerius ir teip kaip ka reiwiai su ginklais stengiasi įlipti per augsztas sienas į prieszų twirtynes, teip ir waikai užsimanė, laikydami rewolwerius rankose, užlipti ant angsztos aptwerianczios kiemą tworos. Rewolweriai wienok buwo užprowyti, belipant ant tworos iszsiszowė ir kulka įlindo 12 metų Martynui Hausmanui į pilwą. Kaimynai par neszė waiką namon ir paszaukė daktarą. Tasai, apžiurėjęs paszowimą, pripažino jį už pawojingą ir liepė waiką gabenti į ligonbutį. Ligonbuczio daktarai stengėsi per operaciją kulką iszimti, bet operacija ne pasisekė ir waikas tą paczią dieną pasimirė. Iki sziol mat daugiaus Amerikos ukėsų prażuwa namieje negu ant karės lauko.

— Du duonos iszważiotojai, lenkai, Juozas Luchinowski ir Antonas Mestic, susitiko ant Turner av. ir abudų norėjo parduoti duoną wienam groserninkui; abudu paskambino į gywenimą ir kada groserninkas atidarė duris, abudu jam pasiulė sawo taworą; isz to užgimė terp konkurentų barnys, laike kurių Luchinowski iszsitraukė rewolwerį ir paleido prieszui kulką į szoną. Paszautą nugabeno į ligonbutį, paszowimas yra gana sunkus, Luchinowski likosi suaresztuotas. Žinoma, kad nė wienas dabar sawo duonos nepardawinėja, kadangi wienas yra ligonbutyj, kitas gi policijos areszte.

— Užweizėtoja waikų apsaugojimo namų po nr. 248 ant W. Chicago av., Zuzana Telley, užsimanė isztrinkti wieną isz paliktų namuose waikų, 5 metų Minnie Peterson. Mergaitė apmirė nuomarium; Telley ją iszrėdė, pasodino į wanę ir prileido wandens, bet wisai, matomai, ne dabojo, kadangi ant sėdinczios, apmirusios mergaitės paleido werdantį wandenį. Mergaitė teip baisiai nupliko, kad nugabenta į ligonbutį, ten pasimirė. Ne atsargi waikų apsaugojimo namų užweizėtoja užtai pateks po sudu.

— Sekretorius lenkiszkos namų statymo draugystės wardo Kosciuszkos, Juozas Dudek, paszlawė 8000 dol. draugystės pinigų, už ką pateko po sudu. Sudžiai Watermannui jis prisipažino, kadangi besigindamas ne galėjo sawę iszteisinti. Mat lenkiszkose draugystėse užweizėtojai wieszų pinigų dar mažiaus apie juos rupinasi negu musų draugystėse, ten griebia dar daugiaus wieszų pinigų.

— Adwokatas garsaus Luetgerto, užmuszėjo sawo paczios, isz kurios padarė jis deszras, suteikė sudžiai Gary aktus su nurodymais, kad prowa Luetgerto atsibuwo ne pagal tiesas, todėl turi buti atnaujinta. Aktus tuos sudžia priėmė ir nors Luetgert nuspręstas ant wiso amžiaus į kalėjimą, jo prowa pereina dabar į augsztesnį szteto sudą.

— Prasidėjus karei su Iszpanija pabrango walgio produktai, pabrangs ir alus, degtinė, cigarai, kadangi laike karės ant tų daiktų uždėjo didesnius mokeszczius, pabrango ir duona. Mat karė wis sunkiausiai puola ant warguolių sprando: ne wienas isz didžturczių isz karės turi pelną, bet warguolis niekada.

— Ant linijos Northwestern geležinkelio, ant Jefferson ul., pasažierinis trukis perważiawo skersai szėnių einantį Stanislową Aleksandrawyczių ir užmuszė jį ant wietos. Užmusztasis buwo ne wedęs, gyweno po nr. 563 Jefferson ul.

— Į Chicagą pereitą sanwaitę atkako Belgijos sosto įpedinis ir apsistojo Auditorijos hotelyj. Atlankė jis Chicagos pjowinyczias, Fieldo muzejų ir kitas Chicagos wietas. Isz Chicagos iszkeliawo jis toliaus į wakarus.

Pigiai ant pardawimo sztoras su gywenamais ruimais, geroje wietoje, lietuwių ir lenkų, apgywentoje So. Chicagoje; gera wieta ant wisokių biznių, o labiausiai ant saliuno. Atsiszaukite po nr.

8800 Houston Ave.,
(10-6) So. Chicago, Ill.

Draugyszcziu reikalai.

Piknikas! Piknikas!

Draugystė Szw. Juozapo isz MelrosePark, Ill., turės sawo Piknika nedėlioj, 29 d. Gegužio, arti miestelio River Side, gulinczio ant upės Desplaines, ant 39tos ir Harlem ave., wietoje wadinamoje Mrs. Cath. Nehir Grove 4½ mylios į pietwakarus nuo Halsted St. Wieta yra graži, prie gražios upės ir puikiais gojais apželusi.

Lietuwiai isz sziaurinės miesto dalies tegul ima karus Paulina st. ir gauna transportą, ant karų 12 ul. į wakarus, o isz 12tos į Ogden ave. į pietwakarus. Lietuwiai wakarinės miesto dalies gali važiuoti karais ulyczių: Madison, 12tos ir 22ros, ir gaut transportus ant Ogden ave. Karai Ogden ave. ir karai 22ros ulyczios wisus dawež iki West 48tos ave. Isz W. 48tos av. eina jau kiti karai 25ta ul. į wakarus, kurie kreipdamiesi į pietus dawež net į wietą. Wisas keles kasztuos tikt 10c. Kuriem yra parankiu, gali važiuoti geležinkeliu Chicago Burlington & Quincy R.R. pirkdami tikietus iki Harlem Sta. Ant szio geležinkelio galima sėsti ant stacijų: Halsted ir Alport ulyczių prie 16tos ul. Isz Harlem Sta. ta wieta yra į pietus tik už 7 blokų ir isz ten eina streetkariai, kurie už 5c. dawež prie pat pikniko daržo. Piknikas prasidės 10 val. priesz piet. Grajys puiki muzika. Tikietus bus galima gauti nuważewus ant wietos. Prekes tikietu tik 25c. Prisirengkite wisi ant tos puikios zabowos o nepasigailėsite iszważiawę ant szwiežio oro.

Už kwieczia, KOMITETAS.

P. S. Jeigu butų szalta arba lietus lytų, piknikas bus atidėtas ant kito laiko ir tie patys tikietai bus ir paskiau geri.

Mitingai.

Chicago, Nedėlioj, 29 Gegužio, tuojaus po sumai, bažnytinėje salėj, Dr-tė Apweizdos Diewo laikys mitingą, ant kurio užpraszo kuo daugiausiai lietuwių norinczių prisiraszyti, nes dabar szi draugystė numažino įstojimo mokestį: naujai įstojanti sanariai mokės tikt $1.00. Pasiskubinkit prisiraszyti, mokestis įstojimo yra numažintas tikt ant trumpo laiko.

Užpraszo, J. KRASNAUSKAS, sekr.

Chicago, Subatoj 28 Gegužio, 8 walandą wakare, salėj S. Leliasziaus, 650 S. Canal St. Liet. Demokratiszkas Kliubas 7tos wardos laikys sawo mitingą, ant kurio wisus lietuwius užpraszo kuoskaitlingiausiai susirinkti.

KOMITETAS.

Naujas szokių Kliubas.

Jauni Chicagos lietuwiai užmanė uždėti szokių Kliubą, ant kurio uždėjimo szaukia pirmą mitingą ant subatos, 28 gegužio, į Liaudanskio salę, 3301 Laurel st. 7½ walandą wakare, ant ko užkwieczia wisus jaunus waikinus ateiti ir pasikalbėti apie uždėjimą minėto kliubo.

KOMITETAS.

Nauja knyga!

Sziose dienose iszėjo isz po spaudos nauja ir labai naudinga knigelė: TRUMPA GEOGRAFIJA ARBA ŽEMES APRASZYMAS, sutaisyta Nerio. Czia yra trumpai ir kuoaiszkiausiai apraszyta wisos penkios swieto dalys, jų gywentojai, gywuoliai ir augmenys. Swietas, jo dalys ir salos yra perstatyta mapomis, o žmonės gywuoliai ir augmenys aiszkiais paweikslais. Knigelėje yra 48 abrozdėliai ir 26 mapos. Knigelė turi puslapių 144. Jos prekė 25c. Iszsiraszydami ir pinigus prisiųsdami adresuokite:

A. Olszewskis,
Sub. Sta. 60 Chicago, Ill.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo draugų: Juozo Aurilos ir Antano Rudmieno, isz Kauno gb. Reselnių paw., kaimo Waitinėnų. Pirmiaus gyweno New Britain, Conn. Jie patys, ar kas kits, teiksis duot žinią ant szio adreso: Charles Hicks, Lake Shore, Golden Flees Mine, Colo.
(20-5)

Pajieszkau Jokubo Gawieno, kuris neseniai pribuwo į Philadelphia, Pa., paeina isz Suwalkų gub., Wilkawiszkio paw., Karklinių gm. Walawyczių kaimo, kas jį žino, teiksis man praneszti ant szio adreso:

Andrius Shnider,
259 Athens St., So. Boston, Mass.

Pajieszkau Juozo Kalwaiczio, Marės Kalwaicziutės, Pijuszo Zibertawyczaus ir Petro Rudzewycziaus, wisi isz Suwalkų gub., Wilkawiszkio paw., Pajewonio gminos, Szielsodžiaus kaimo. Teiksis atsiszaukti ant szio adreso:

Tamoszius Kalwaitis,
Banksville, Pa.

Pajieszkau sawo draugo, Kazimiero Sungailos, isz Kauno gub. Telszių paw., Leibiszkes kaimo; pirmiaus gyweno Chicagoj. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant szio adreso:

Wincas Norwaiszas,
214 1st st. Elizabeth Port, N. J.

Pajieszkau sawo draugo, Juozo Lekawyczlaus, isz Kauno gub., Sziaulių paw., Sereikų kaimo. Seniaus gyweno Chicagoje. Atsiszaukit ant szio adreso:

Paul Juozupaitis,
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Pajieszkau sawo pusbrolio, Tamoszlaus Puodžiuno, isz Kauno gub. Sziaulių paw., Puszynės kaimo; seniaus gyweno Chicagoj, Ill. Jis pats, ar kas kitas, teiksis man duot žinią ant szio adreso;

Jonas Zdanawyczius,
116 N. Union St., Shenandoah, Pa.

Pajieszkau Kazimiero Skabelio, isz Kauno gub. Panewežio paw., Katkų kaimo; du metai atgal gyweno jis Chicagoje. Teiksis atiszaukti ant szio adreso:

Mikolas Markewyczia,
Box 262 Thomas, W. Va.

Pajieszkau sawo szwogerio, Antano Latwio, isz Kanno gub., Reselnių paw., Peldzunų kaimo; pirmiaus jis gyweno Chicagoj. Teiksis atsiszaukti ant szio adreso.

Geo Mitchul
Box 26 Middlebury, Conn.

Antanas Kaloskis,
ALTORIU DIRBEJAS.

Dirba labai puikiai į geriausias bažnyczias altorius, altorėlius, kryžius, stacijas, stowylas ir wiską, kas tikt į bažnyczią yra reikalinga. Teiposgi dirba puikius altorėlius į namus, pastatomus ant stalo ir pakabinamus ant sienos, krapelnycziukes, liktorius ir t. t. Kas ko reikalaujate, adresuokite teip:

Anthony Kalosky,
Box 280, Assumption, Ill.

Knigu Kataliogas.

Knigos swietiszkos intalpos.

Abecela geriause mokintuwe del waiku	20c.
Amžiaus galas Ponsko Piloto, kuris buwo sudže Wieszpaties Jezaus	5c
ANDERSONO PASAKOS. Wienoje knygeleje 10 grażių pasakalczių	15c
Amerika Pirtyje Komedija del teatro	10c.
Anegdotai iszsitarimai ir patarles isz gywenimo senowes Grekonu bei Rymionu	5c
Apleka Diewo	$1.00
Aliute dukte kunigaikszoczio Kerniaus, nauja ir graži pasaka	5c
Apie kalbu pradžia ir tikros rodos del apsisaugojimo nuo neprieteliu wedanczių isz tikro ir iszganingo tikejimo kelio in prapulty. Czia raszejas nurodo kurios yra seniausios ant swieto kalbos, nuo ko jos paeina, nurodo kad lietuwiszka kalba yra seniausia ir kad turi daugiausiai neprieteliu, kurie stengiasi ją isznaikinti; ant galo paduoda rodas kaip nuo tu neprieteliu apsisaugoti	10c
Arielka yra nuodai paeinanti isz girtybes. Czia apraszo kas yra arielka, kaip ji kenkia žmogui, parodyta su keturiais abrozeliais žmogaus pilwo, kokios isz girtybes ligos pastoja ir paduotos rodos kaip nuo to galima iszsigydyti	30c
Baltas Karžigis (eiles)	5c
Birutes dainos	10c
Budai gyžynos. Daktariszka knyga	40c
Diewaitis, apysaka szios gadynes. Yra tai graži ausia pasaka, kurios lietuwiai da niekad negirdėjo. Preke	$1.00
Dainu skrynele	20c.
Dewoniszkiu kryžius (lauzyrimas apie Dewoniszkiu kalmo kryžiu)	10c
Du broliu pieszinys isz turku kares su maskoliais	3c
Duonos jieszkotojai (apysaka)	35c
Du pulkus apraszymai apie nedorybe žydu ir pikta auginima waiku	$1.00
"Dirwa" medėga S. Daukanto bijografijai (gywenimui). Yra tai naujause knigele ir labai akywa, kurioje apraszytas gymenimas Simano Dauksnto nuo pat kudikystes iki jo smerties: kaip augo, kur mokinosi, ka weike ir tt. Prie to ir jo fotografija pataipinta. Apart to knigeleje randasi daug dainu ir kitu grażiu straipsniu Preke	80c
Etnoliogiszkos smulkmenos	25c
Egle žalciu karaliene ir iszgriowimas Kauno pilis 1362 m., du pulkus dramai paraszyti Aleksandro Gužučio	25c
Genu Dede. Graži pasaka isz sziandieninio Lietuwiu padejimo	10c
Gywenimas Stepo Raudnosio pasakos	15c
Gywenimas Genawaites (Genowefos). Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuwiai jau daug kartu girdeja yra	50c
Graži walku knygele " " "	10c
Istorija Europos su mapoms	50c
Istorija grażios Katrukos " "	10c
Istorija isz laiko Francuzu walnos atsitikusios Afrikoje	30c
Istorija grażios Magelenos	20c
Istorija septyniu Mokytoju " "	50c
Istorija arba apsakymas apie Lietuwos paeiga. Parasze Zanawykas	40c
Iszganimas wargdieniu. Knigele pamokinanti kaip pagerint sawo gywenima	25c
Juokingas pasakojimas apie Szaltabulizius ir du grażus straipsnial isz ukinikystes	5c
Juozupas Koniuszewskis, arba kaukinimas Unijotu po waldžia maskoliaus	50c
K. Donelaiczio rasztai	40c
Ka darytie, kad butume sweiki ir ilgai gywentume	10c.
Kankles, lietuwiszkos dainos su natomis, sutaisytos ant 4 balsu, del wyru	25c.
Kaip igytie pinigus ir turta	10c
Kaip apsiginti nuo koleros ir kiti naudingi skaitymai	10c
Kas teisybe tai nemelas puikios apysakeles isz lietuwiu gywenimo	15c
Kristijonas Duonelaitis	10c.
Kas yra, o kas bus	10c.
Krumpliu Jonas pasaka	10c.
Kinai ir kaip jie gywena	10c
Kelios istorijoles dainos. Czia talpinasi labai grażios ir swarbios dainos apie Lietuwos praeitia, jos lietuwiszkus kunigaikszczius, Kražiu skerdyne ir tt.	10c
Keletas žodžiu apie Rymo popiežiaus nekladinguma	10c
Keistutis, tragedija 5se aktuose ant loszimo teatru	20c
Keletas žodžiu apie lietuwius ir naudingi pamokinimai del Lietuwos žmoniu. Pusl. 64	10c
Kabalas talpinantis sawyje wisokius užminimus ir ant ju reikalaujanti atsakymai	10c
Lietuwos Tewynes Dainos, paraszytos kn. Antano Wienozinsko. Labai grażios dainos	20c
Lietuwiai amžiu žludumuose Czia talpinasi tyrinejimai apie lietuwius, ju paejima, ir kalba nuo seniausiu amžiu. Knigele werta yra perskaitymo kiekwienam lietuwiui	5c
Lengwas budas pacziam per sawes pramoktie raszytie, del nemokanczių	10c
Lietuwiszkos dainos isz wisur surinktos, apie keturi szimtai dainu	$2.00
Lietuwiszkas szupinis	5c
Lietuwiszki Rasztai ir Rasztinykai	50c
Lietuwos Kankles, nauju dainu knygele turinti 72 dainas	15c.
Lietuwiszkas lementorius wokiszkoms litaroms preke	20c
Lietuwnyku bek. Lietuwos nusidawimai, wokiszkoms litaroms	35c
Lietuwos Istorija, paraszyta S. Daukanto, dwi dideles knygos, kožna po $1.50, sykiu abi	$3.00
Lietuwos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti Diewo dowana, isz kurios galima iszmokti gerai wirti walgius ir atsakancziai westi kukne	20c
Lietuwystes praeitis, dabartis ir ateitis	25c
Medejo pasakojimas. Szi knygele yra naudinga kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo atsitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimus krasztus swieto. Yra tai akywas ir pamokinantis apsakymas su trims abrozellais	10c
Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka bažnyczia. Iszrodymas kaip maskolial persekioja, kankina ir naikina lietuwius ir ju bažnyczias	10c
Musu mužikelis iszduotas ant naudos Lietuwos Ukinykams. Czia randasi trumpai apsakyta Lietuwos tautiszkas kilimas. Po tam rodos ukinykams prie gero wedimo ukinykystes, ir kietas pasakalczių	10c
Medega musu tautiszkai waistinykystai. Szioje knigoje apraszo wisas ligas, ju wardus kokiais jas wadina Kauniecziai ir Suwalkiecziai, tepgi apraszo kokels waistais prasti žmones jas gydo. Preke	40c
Namelis pustelnyko " "	75c
Naujas lietuwiszkas Lementorius "	10c
Negirdetas daiktas ir geros redos musu moterelems "	5c.
Nedorybe Rymo Cieczoriaus, Istorija isz laiko ponawojimo Nerono	80c
Nesiprieszyk. Komedija grajyjama teatruose	10c
Padejimas lietuwiu tautos rusu wieszpatystej (socijalioczi szkas pieszinys)	35c
Paskutines miszios, apysaka	15c
Patarles ir dainos	10c
Pirmutinis Degutines warytojas, komedija	10c
Pulkus apraszymas tikru atsitikimu isz laiko lenkmeczio walnos 1863 m.	40c
Petro Armino rasztai. Knygele turinti 51 pulkiu dainu	10c
Praeite Vilniaus. Apraszo nuo pat pradžiu uždedijimo mieste Wilniaus, kokį jame kliosztoriai buwo, koki lietuwiszki kunigaikszcziai gyweno, kokios kares jy aplanke ir daugybe kitu akywu Lietuwos atsitikimu	10c
Pawogti arkliai ir Mendelis Didgalwis. Dwi grażios pasakeles	10c
Pasaka apie Jona Twardaucko garsu burtinyka ir jodarbus ayku su apraszymais apie burtus. Puslapiu 158. Preke	25c
Pamokinanti apraszymai isz gywenimo žmoniu ir wisokios rodos	15c
Pradžemokslis Rankos Rasztos del norinczių iszmoktie graziai raszytie	10c.
Pradinis mokslas angliszkos kalbos	75c
Pilnas szimtmetinis kalendorius su planetomis	10c.
Pasakojimas Antano Tretininko " "	25c
Pulkus apraszymas apie Lietuwa	$1,00
Pawasario Balsai, naujausiu dainu knygele, turinti 48 puikias daineles ir Libreto 4 aktuose	15c
Plunksnos abrozeliai. Szeszios naujos, labai grażios pasakos " " " "	20c
Rinalda Rinaldinas " " " "	$1.50
Rodos motinoms apie auginima žindanczių kudikiu	10c
Rankwedis senowiszkos istorijos. Czia talpinasi apraszymai Egipto, Babilonijos, Fenicijos, Persijos, Judeos, Indijos ir Kinu, pagal ju seniausius amžius. Yra labai akywa istorija, welinama kiekwienam ja perskaityti.	50c
Rinkimas waito (vaisdelio)	8c
Rutu Lapelnai naujausios dainos wokiszkoms litaroms	15c
Senoves apraszymas apie Duktery Filypo Kareiwio	50c
Sumiszimass arba baime turi dideles akis. Tikra teisybe isz Suwolku gubernijos	15c
Spasabas greito iszsimokinimo angliszkos kalbos ne apdarytas " "	$1.00
o apdarytas " "	$1.25
Talmudas žydu	10c
Terp skausmu in garbia. Naujausios dainos	20c
Trumpa senowes Lietuwiu Istorija	10c
Trumpa lietuwiszka Geografija paraszyta kunigo Žebrio	15c
Trumpi pamokinimai ir rodos iszimtos isz knygu kn. K. Antanawiczius	10c
Tikyba ir Mokslas. Knyga del tyrinejanczių tikyba pasirement ant mokslo	50c
Teterwinams burkuojant ir Kur Trumpa ten Truksta. Dwi labai grażios pasakaites	10c
Waito pirszlyste. Komedija del teatro	15c
Wirszinykai. Marzas pawelkselis. Labai graži pasaka apie wirszinykus (urednykus) Lietuwoje	15c
Weselijos arba pagirenu gobtuwes	20c
Župonas bei Žipone ir augsingumas bei sidabringumas lietuwiszku dainu. Yra tai mokslizkas iszwadžiojimas apie paejima lieuwiszkos kalbos	25c
Žodynas keturiose kalbose: lietuwiszkai, latwiszkai, lenkiszkai, ir ruskai, yra geriause knyga del norinczių iszmoktie lenkiszkos, ruskos arba latwiszkos kalbos " "	$2.00
Žemaicziu Wyskupyste. Yra tai puikiause istorija Žemaitijos, jos bažnyczia, kunigu, wyskupu ir wiso katalikiszko tikejimo, apraszyta nuo pat apskelbimo Žemaicziuose katalikiszko tikejimo sulig musu gadynes, tai yra: nuo 1413 iki 1841 metu. Preke	$1.00
Žentas del Parodos. Komedija 1 akte, kuria grajyja teatruose	15c

Knygos Maldu.

Aukso Altorius arba Szaltunis dangiszku skarbu apdarytas drutoj skuroje, zalatytais krasztais, drucziai apkaustytas ir su kabe " " "	$1.60
Apdaryta szagrine " "	$2.00
Minksztame apdare " " "	$3.00
Apdaryta baltoj celiulojdoj	$3.50
Apdaryta baltuose kauluose	$4.00
" melyname ir juodame aksome	$4,00
Balsas Balandeles arba mažas szaltinelis, smagiausia knygele del wyru ir moteru nesztis in bažnyczia, naudingiausios maldos	85c
Balsas Balandeles apkaustitas	85c
Balsas Balandeles apdarytas krisztole	$1.50
Apdaryta baltoj celiulojdoj	$2.50
" aksome	$2.00
Balsas Balandeles apdarytas baltuose kauluose	$3.00
Garbe Diewui ant augsztybes, skuroje, apkaustyta ir su kabe "	$ 1.50
Senas ir naujas Aukso Altorius, skuroje apkaustytas ir su kabe "	$1.60
Senas ir Naujas Aukso Altorius, wokiszkoms litaromis " " "	$1.60
Maldu Wainikelis, graži mažyte Maldu Knigele, smagi del wyru nesztis in bažnyczia audekliniuose apdaruose	40c
Mažas Aukso altorius, mažyte knygele smagiausia del wyru nesztis in bažnyczia, drutame audekliniame apdare	40c
Ta pati apkalta su blekemis	45c
Mažas Aukso Altorius audeklineme apdare ir apkaltas su blekemis " "	45c
Mažas aukso altorius gražeme szagrino apdare	50c.
Meno szw. Marijos Panos	30c
Iszganingi dumojimai ape sopulius szw. Marijos Panoj "	20c
Ražanczius amžinas	5c
Ražanczius amžinas ir su stacijoms "	10c
Ražanczius ir draugyste	10c
Stebukbai Diewo szw. Sakramente "	40c
Tajemnyczios Gywojo Ražanczius	15c
Kanticzkos	75c.
150 psalmu Dowido karaliaus ant paweikslo kanticzku " "	75c

Knygos musu locnos spaustuwes.

Akywi Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ju gerai nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudingiause knygele ant swieto del dasižinojimo isz ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi.	30c
Aritmetika. Knyga del iszsimokinimo rokundu	55c
HYGIENA, arba mokslas apie užlaikymą sweikatos. Szita knygele priwalo rastis kiekwienuose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo tukstancziu wisokiu ligu, pataikys užlaikyti czielybeje sawo sweikatą, palginti sawo amži ir mokes užauginti sweikais ir twirtais sawo waikeliius. Preke	30c.
Istorija Suwienytu Walstiju Sziaurines Amerikos. Apraszo kaip Koliumbas atrado Amerika, koki czia tada žmones gyweno koki žmones pirmiausiai isz Europos pradejo važiuoti in Amerika, kokios kares buwo, už ka karewo ir kokiuose metuose; kiek prezidentu buwo, koki ir kiek kuris gero padare del szios žemes. O ant pat galo talpinasi Konstitucija Suwienytu Walstiju, kuri yra reikalingiausiu dalyku del perskaitymo kiekwienam žmogui szioje Amerikos žemeje gywenancziam. Turi puslapiu 364. Preke	$1.00
Ta pati drucziai apdaryta	$1.25.
Kražiu Skerdyne. Apraszo ana baisu atsitikima, kada 1893 m. maskoliai užpuole ant bažnyczios miestelyje Kražiu, muszė, szaude ir pjowe nekalius žmonis, iszgriowe altorius ir užpeczetijo bažnyczia. Aiszkiausiai apraszo ta wisa atsitikima	15c.
Lementorius Lietuwiszkas su poteriais, katekizmais ir mistranturu	10c
Moksias apie Žemia ir Kitus swietus, ju buwy ir pabaiga. Apraszo kas yra žeme, isz ko ji susideda, ant ko ji laikosi ir kaip sukasi; kas yra saule, žwaigždes, menulis; kaip toli in saulia ir in kitas žwaigždias, kas yra planetos, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Yra tai naudingiausia knyga ir reikalingiause del perskaitymo ir pasimokinimo kiekwienam žmogui ant szios pasaules gywenancziam	75c
Ta pati drucziai apdaryta	$1.00
NAUJAUSIS LIETUWISZKAS SAPNINYKAS, surinktas isz daugel swetimtautiszku sapninyku ir suredytas pagal tikra Persiszkai Egiptiszka sapninyka,—su 310 aiszkiu abrozeliu,—su apraszymu planetu ir paslapeziu kokias senowes žmones wartojo del inspejmo ateities.—Geriausei iszguldo wisokius sapnus, koki tik žmogui prisapnuot gali.	50c
Apdarytas	75c
Olitypa, apysaka isz laiko terpsawiszkos kares Indijonu Amerikos	25c
Pulki istorija ape Kantrio Alana, kuri per 22 metus waikszcziodama po swieta, daugybia bedu ir wargu kantrei iszkentejo	20c
Rankwedis Gromatu rasztymui. Yra labai naudinga knygele, kuri mokina kaip reik rasztyie gromatas in: pažystamus, prietelius, giminias, mylimaisias ir mylimuosius priesz apsiwedima, in ponus, kunigus, wyskupus ir kitas augsztai pastatytas ypatas. Pasweikinimai (pawinczewones) ant Nauju Metu, dienoje warduwiu, užgimimo ir kituose swarbiuose atsitikimose. Preke	50c.
ROBINSONAS KRUZIUS, moraliszka apysaka del jaunumenes " "	25c

Knygos Dwasiszkos intalpos.

Apie Malda kaipo rakta in dangu	10c
Aplankimas SS. Sakramento "	15c.
Draugija del iszliuosawimimo dusziu iszczyszczias	5c
Ewangelijos, draugo lietuwiszkos ir lenkiszkos ant kožnos nedelos ir szwentes	75c
Filotea arba kelias in maldinga gywenima	50c
Garsas ape baisybia sudo Diewo "	25c
Gydyklos no baimes smerties	25c
Gywenimai szw. Diewo ir III zokonas sz. Franciszkaus	20c
Gywenimas szwento Benedikto "	10c
Gywenimas szwenez. Marijos Panos "	20c
Gywenimas Wieszpaties Jezaus "	65c.
Gywenimai wisu Szwentu ant kožnos dienos 5 dideles knygos, kožna po "	65c
Tie patys gywenimai Szwentuju drutai apdaryti, wisos 5 dalys wienoje knygoje, ant nugaros užwardinimai atspausti aukso litaromis	$4.25.
Griesznykas sugrąžytas ant gero kelio per Jezusa Pona " "	10c.
Girtybe, bjaurybe ir sunkybe to graeko "	15c.
Istorija Kataliku Bažnyczios	$1.00
Istorija seno ir naujo istatimo su abrozeleis	15c
Istorija seno istatimo no pat sutwerimo pasaules iki užgimimo Kristaus	25c
Katalikiszkos Katekizmos	15c
Kas yra griekas? labai naudinga knygele	15c
Kalba ape Kataliku tikejima	15c
Kaip apysaka, jitie sumianija "	15c
Kanczia W. Jezaus arba Gawenios knygele	20c
Kasdienines Maldos " " "	5c
Lietuwiszkos miszios su natomis	10c
Misija. Yra tai dwasiszkas mokslas apie tikejima iszimtas isz Rasztu Szw. ir žodžiu paties Kristaus	25c
Mokslas Rymo Kataliku. Kiekwienas žmogus, norintis wadintis tikru Rymo-Kataliku, priwalo perskaityti szia knygele, idant suprastu kas tai yra katalikyste, kurios jis warda nesziojo	40c
Nekaltybe augztybe ir grožybe tos dorybes	20c
Pamokslai apie suda Diewo " "	15c
Pamokslai ant didžiuju metinu szwenczių ir didžiosios nedelos "	50c.
Pamokslai ir Ganytojaus kalbos "	$2.00
Pekla, arba amžinas pragaras	75c
Perspejmas apie szwenta tikejima "	10c
Stacijos arba Kalwarija	10c
Szkala pawargeliu, siratu ir daugel kitu naudingu žiniu	15c
Tiesos žodžiai apie pamatinius tikejimo dalykus del mokytu ir nemokytu naudingi	35c
Trumpos Katekizmos pagal kuniga Pikauska	15c
Wadowas in dangu "	40c
Wartai dangaus "	15c
Wadowas aplankanczių kanczia Wieszpaties Jezuso Kristuso "	15c

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziausi paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Lietuwiszka Aptieka.

257 Hanover St., Boston, Mass.

Pilna wisokiu aptiekoriszku taworų czionykszcziu ir užrubežiniu.

Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.

Aptiekoje galima susikalbėt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.

257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

Perkeliau Sawo Offisa

BEN. HATOWSKIS,

isz po nr. 527 S. Canal st.,

po numeriu 132 W. 12th St., arti Canal St.

Dirbu taisau ir parduodu:

LAIKRODŽIUS, LAIKRODELIUS, Lenciugelius, Žiedus, Spilkas, Auskarius ir tt.

Kiekwienas, kuris pas mane pirks taworo už $5.00, gaus prezentą wertės $1.00; kas pirks už $10,00—gaus prezentą wertės $1,50; kas pirks už $15,00—gaus prezentą wertės $2.00; o kas pirks už $25,00—gaus prezentą wertės $3,00. Kiekwienas kas pas mane pirks kad ir už mažiausią prekę, gaus prezentą wertės pirkinio.

Szliubiniai Žiedai pas mane 56 ir 72 prabos nuo $3.00 iki $6,00. Sidabriniai Elgino Laikrodėliai po $7.00. Iszczystyjimas laikrodėlio 50c.; Sprendzina 50c. Stiklai ir Rodyklai mano kostumeriams dykai. Wiską gwaratuoju ant metu.

Kas tik ko reikalaujate, ateikite pas mune, o pirksite wiska pigiau kaip kitur.

NOTARIJUSZAS.
CLAIM ADJUSTER.

F.P.Bradchulis

— UŽSIIMA —

wisokiomis prowomis ypacz priesz kompanijas už sužeidumus ir t. t.

Tukstanczei žmonių gauna rodas wisokiuose atsitikimuose.

Atsiszaukite pas sawo wiengenti:

F. P. Bradchulis,
593 S. Halsted St. CHICAGO.

"Vienybe Lietuvninku"

iszeina kas sereda jau 13-tas metas, Plymouth, Pa., ir pranesza svarbiauses ir teisingiauses žines isz Lietuvos ir visos pasaulės, talpina puikias apysakas bei kitus naudingus apsiszvietimui rasztus. **"Vienybė"** ant metų kasztuoja **$2,00** o ant pusės **$1.** Pinigai turi but apmokami isz kalno. Laiszkus ir pinigus reikia siųsti ant tokio adreso:

J.J. PAUKSZTIS & CO.
PLYMOUTH, PA.

— Kas norite, kad iszsiųsti į krajų pinigai gerai ir greitai suwaikszczioto, siųskite juos per "Lietuvos" redakciją, o greicziausiai suwaikszczios. Už greitumą ir teisingumą kasdien apturime szimtus padėkawonių nuo lietuwių isz wisų Amerikos krasztų, teiposgi ir už gerumą szifkorczių pas mus iszpirktų, nes mes laikome geriausias linijas, ant kurių į 8 dienas perważiuoja per marias; ant prastų ir pigių linijų szifkorczių wisai neparduodame. Kas nori pig